

II 1910/6, 1937

000508347, 1

COBISS

MARIBORSKI TEDEN

VELIKA GOSPODARSKA IN KULTURNA REVIJA

OD 31. JULIJA DO 8. AVGUSTA

50% POPUŠTA NA ŽELEZNICAH OD 29. VII. - 10. VIII. 1937

VI. MARIBORSKI TEDEN

od 31. julija do 8. avgusta 1937

VELIKA KULTURNA, GOSPODARSKA IN SPORTNA REVIJA

Mariborski otok, najlepše kopališče Jugoslavije - Vinorodne Slovenske gorice - Vedno zeleno Pohorje - Gostoljubni Maribor

===== Vas vabijo! =====

RAZSTAVE:

1. Razstava tekstilne industrije;
2. Splošna industrijska razstava;
3. Velika obrtna razstava;
4. Modna revija;
5. Poljedelstvo, vinogradništvo in mlekarstvo;
6. Velika trgovska razstava;
7. Prva jugoslovanska fitopatološka razstava;
8. Ornitološka razstava;
9. Tujskoprometna razstava PUTNIKA-Maribor;
10. Razstava »Jugoslovanske izložbe« za propagando turizma;
11. Tisk, kartonaža in knjigoveštvo;
12. Razstava kipov in starega kmetskega pohištva;
13. Velika akvaristična razstava;
14. Razstava Društva združenih gojiteljev malih živali;
15. Razstava društva »Rejec malih živali«;
16. Vinska razstava s pokušnjo izbranih štajerskih vin;
17. Vrtnarska razstava;
18. Razstava sportnih trofej.

Gledališke predstave na prostem, glasbene prireditve v mestnem parku in na razstavljišču, pokalni šahovski turnir, mednarodni plesni turnir, strelske tekme, velike mednarodne sportne prireditve itd.

SPLOŠNI PREGLED VI. MARIBORSKEGA TEDNA

Industrijski oddelek: klot, hlačovina, volнено blago, bombažno modno blago, svila, modni izdelki, predilniški material, popelin, zefir, razne preje, vata, flaneli, blago za srajce, svilena trikotaža in pletenine, barhend itd.; čevlji in čevljarški tvornični izdelki; pogon motornih vozil z metanom, kurjava z metanom, grafični in statistični prikazi o uporabi metana; umetna gnojila, aceten, oksigen, autogensko varjenje; motorna kolesa, dvokolesa in potrebščine; razni kemični izdelki; poljedelski in vinogradniški stroji in pritikline; stekleni predmeti, brušeno steklo, ogledala; razni izdelki iz lepenke, kartonaža, albumi, pisalne potrebščine, knjige, revije, časopisi, tiskovine, tiskarski izdelki, knjigoveštvo itd.

Trgovski oddelek: glasovirji, glasbeni instrumenti, radio aparati, pisalni in računski stroji, železnina, dvokolesa in pritikline, vozički, električne ure in drugi električni stroji, kuhinjska posoda, kolonijalno blago, sportni pribor, perzijske preproge, čilimi, razne vrste preprog, namizno, posteljno in ostalo perilo, bolgarska keramika, narodni ročni izdelki, domača svila, narodna vezenina, suha roba, razni spominki, bižuterija, novi patentni, tehnične novosti itd. itd.

Obrtni oddelek: Modna revija: najmodernejše damske toalete, plašči, kostimi, promenadne, sportne, popoldanske, večerne in plesne obleke, krzna, klobuki, nakit, dežniki in solnčniki, ročne torbice, rokavice, nogavice, moderne frizure; ključavničarstvo, sedlarstvo, slikarstvo, knjigoveštvo, sodarstvo, izdelovanje aparatov, krznarstvo, izdelovanje odej, tapetništvo, glasovirji, radio delavnice, elektrika, kolarstvo, čevljarstvo, krojaštvo, izdelovanje dežnikov, tiskana preja, izdelki iz rafije, mizarstvo, pohištvo itd. itd.

Gostinski obrati in jestvine: restavracije, vinotoč, kavarna s sporedom, planinska kavarna, turška kavarna, plesišče, bar, likerji, brezalkoholne pijače, Rogaška Slatina, mlekarski in sirarski izdelki, vse vrste jestvin itd.

Zabavišče: Variete »Orient«, Cirkus »Apolo«, higijenska razstava, avtodrom, tobogan, vrtiljak, opičnjak, družabne igre, lutkovo gledališče, panorama, stena smrti, ribolov, nagradna streljšča, palčki, igra s topom, metanje žog, vedeževalka, razne atrakcije.

REVIJA

VI. MARIBORSKEGA TEDNA

OD 31. JULIJA DO 8. AVGUSTA 1937.

IZDAJA „MARIBORSKEGA TEDNA“

TISKALA LJUDSKA TISKARNA D. D. V MARIBORU. PREDSTAVNIK JOSIP OŠLAK V MARIBORU.

Načelstvo in nadzorstvo Mariborskega tedna

Dr. Franjo Lipold, odvetnik, načelnik

Rudolf Golouh, ravnatelj, podnačelnik

Josip Loos, ravnatelj Tujsko-prometne zveze „Putnik“, tajnik

Alfonz Gilly, bančni pooblaščenec, blagajnik

Dr. Miroslav Ploj, podpredsednik senata

Dr. Alojzij Juvan, odvetnik, predsednik mesta Maribora

Henrik Saboty, podpolkovnik v p., posestnik

Ferdo Pinter, veletrgovec

Dragotin Roglič, industrijalec

Josip Šerec, kavarnar in posestnik

Fran Reicher, predsednik Združenja krojačev

Ing. Oskar Dračar, industrijalec

Viktor Grčar, šolski upravitelj

Miloš Oset, veletrgovec, predsednik Združenja trgovcev

Fran. Novak, predsednik Okrožnega odbora obrtniških združenj

98347

L. 18. X. 1938 Putnik.

Maribor — Aleksandrova cesta

VI. Mariborski teden

Mariborski teden« stopa v VI. leto svojega udejstvovanja. Iz skromnih početkov se je razvil v mestno ustanovo prvega reda. Uspehi njegovega dosedanjega dela so vsem očitni. Maribor je z našimi vsakoletnimi razstavami in prireditvami vidno pridobil na svojem pomenu kot glavno mesto severne Slovenije in kot izhodišče turizma v tem delu naše lepe zemlje.

»Mariborski teden« je pokrenila predvsem želja, da se v času gospodarske krize, ki je pred leti grozila omrtvičiti industrijsko in trgovsko delavnost v našem mestu, prebudijo in združijo vse, nove aktivnosti sposobne sile, za novo delo in novo ustvarjanje, ki naj reši naše mesto grozečega zastoja, ga dvigne in znova vnapredi. In čeprav se v zadnjem času opaža

neko izboljšanje v gospodarskem razvoju Maribora in njegovega zaledja, smatramo vendar, da ni »Mariborski teden« s tem izgubil svoje eksistenčne upravičenosti, nasprotno, ravno ti prvi rahli znaki večje prosperitete nas vzpodbujajo, da nadaljujemo svoje delo in razširimo še na druga, doslej še ne prikazana področja gospodarskega in kulturnega ustvarjanja v našem okrožju. Doslej smo večinoma prikazovali produkte naše industrije in obrti, lepote naših krajev, težišče naših letošnjih razstav smo pa položili v fitopatološko razstavo, kot prvi začetek naših bodočih razstav, ki bodo služile prikazu gospodarskega stanja naše vasi, življenja naših kmetov, razvoju glavnih panog našega kmetijstva, živinoreje, mlekarstva, sadjarstva, vinogradništva, gozdarstva

itd. Maribor je še vedno predvsem glavno središče zelo obsežnega poljedelskega zaledja, ki je sposobno pri sodobni usmeritvi njegovega gospodarstva še velikega napredka.

Mislimo tudi posvetiti vedno večjo pozornost podpiranju kulturnih iniciativ, ker se zavedamo, da tiče ravno v kulturnem delu največje vrednote, po katerih se more šele pravilno preceniti višino razvoja našega mesta in našega naroda.

Čeprav stopamo že šestič pred javnost, smatramo, da smo izvršili šele osnovni del svoje naloge. »Mariborski teden« stremi za tem, da razširi bolj in bolj svoj delokrog, da pokaže v vedno obsežnejši meri vse neštete možnosti gospodarskega, kulturnega in socialnega dela in napredka naše meje. Predvsem pa hoče stalno služiti svoji glavni nameri: Prikazati

sebi in zunanjemu svetu lepote naših krajev, pospeševati tujski promet, od katerega upravičeno pričakujemo stalnih koristi za vse naše kraje. V tem pogledu je izvršil »Mariborski teden« že doslej zelo veliko delo, ker je seznanil domači in tuji svet s tolikimi našimi, doslej malo poznanimi in vendar tako lepimi predeli in s tolikimi našimi, še ne dovolj uvaževanimi zgodovinskimi središči. Da smo ravno v tem pogledu dosegli največje uspehe, dokazuje vedno večji dotok tujcev v naše kraje.

»Mariborski teden« računa pri vsem svojem delu predvsem na pomoč in razumevanje vse naše javnosti. Njeno soglasno zaupanje, ki je doslej predvsem omogočilo, da je izvedel svojo nalogo vsaj v dosedanji meri, je bodrilo vodstvo naše zadruga, da je vztrajalo v svojem delu. To zaupanje je bilo in ostane pokretna sila in osnovna glavnica »Mariborskega tedna«.

Severna fronta Grajskega trga

Maribor — Državni most

Janko Furlan:

Gospodarski obris Štajerske.

Mura — Kozjak — Peca — Ojstrica — Me-nina — Krastnik — Sava — Sotla — Macelj — to so bistveni mejniki zelene Štajerske. Njena sredina vzhod-zahod bi bila črta Ormož—Raduha sever-jug pa Sv. Duh na Kozjaku—Krško.

Raznolik in pester je ta kos slovenske zemlje in nudi polno odtenkov od mile do divje romantike. Njeno lice prevzame zasanjanega umetnika kot gospodarsko usmerjenega računarja.

Njeno ogrodje tvorijo zadnji razrastki Alp, ki se koncem Slov. goric zgube v Medjimurje, oziroma hrvaško-slavonsko nižavje. Granitna hrbtnica Pohorja pa liči nekakemu geološkemu izneverjencu in uporniku.

V skorjo te tvorbe je priroda položila med sklade zemljotvornih in drugih gospodarsko važnih rud ogromno bogastvo premogovih ležišč. Najbogatejša v širini 1—3 km so v smeri zapad-vzhod od Moravč skozi Trboveljsko gričevje, Laško in dalje pod Bohorjem. Druga veja ob Vitanski gorski vrsti (Uršula—Macelj) hrani važna ležišča lignita. Njegove rezerve v Velenju se računajo nad 300.000 milijonov ton; za njimi slede pomembni skladi v Stanovskem pri Poljčanah.

Tod so tudi jamska polja svinca (Mežica) in cinka (Šoštanj in Mežica) in čeravno še skromni, zato javnosti manj znani sledovi bakra (Remšnik na Kozjaku), pirita (Železno pri Celju) in antimona (Mozirje).

Naši mineralni vrelci: Rimske Toplice, Dobrna, Rogaška Slatina, Radenci i. dr. so že dovolj znani domačiji in tujini.

Površinski in geološki značaj pokrajine sta vklesala pogoje precej različnemu gospodarskemu življenju in, naravno, tudi vplivala na različnost medsebojne duševne gradnje ljudstva tega in onega kraja. Gorjan (planine) in poljanec (ravene) imata vsak svoje osobine,

kar razberemo že iz njih zunanjih, toliko bolj pa iz miselnih kretenj: počasnost, molčečnost in zaklenjenost Pohorčana so živahnemu ravencu ali goričanu skoro tuje. So to pečati prirode, ki je naložila vsakemu svoje naloge, vsakemu svoj delež borbe za obstanek.

Pridna in delavna pa sta oba in večkrat celó preveč; ker vse preveč zaupata svoji mišičati roki, a mogoče ne toliko strokovni izobrazbi.

Sekira, žaga, bat in zagvozda, voz in dan na dan vprežna živina — to so kovarji ritma in tempa življenja našega gozdarja. In splav, ki mu že iz sive davnine poje pesem z ene in iste ceste: iz šume in potoka, iz mlina in žage, s poti na valovih Drave in Savinje in iz potajnega hrepenenja mladega splavarja po njenih očeh, ki ga čakajo kje v dolu ali rebri.

Kolika gora obtesanega in žaganega lesa je že splavala po valovih Drave in Savinje! Samo iz naših pohorskih in kobanskih lesov ter iz onih iz Mežiške doline splava po Dravi letno okrog 900 splavov ali okrog 3000 vagonov lesa. Kolike količine pa gredo po železnici! Saj so gorsk predeli tega ozemlja skoro sam gozd; od celotne površine 744.872 ha bivše mariborske oblasti, ki je približno zavzemala areal Štajerske, je odpadlo 281.879 ha na gozd. Po kalkulativnem računu¹⁾ je znašala l. 1934. produkcija lesa v naši banovini 1.670.000 m³, od česar odpade na našo gozdno ploskev okrog 750.000 m³.

Kjer je sekira iztrebila les, nudijo goline — košenice in pašniki — odlične pogoje živinoreji — govejim čredam, ki jih je nekdanje nado-mesčala drobnica. A dočim je bil takratni živinorejec le pastir-ovčar in kozar, se današnji kmečki gospodar bavi z vprašanjem pasme,

¹⁾ Ti in drugi podatki so posneti po »Krajevnom leksikonu dravske banovine«, založila Uprava krajevnega leksikona drav. ban. v Ljubljani 1936.

odbire, pravilne zreje, zdravega hleva i. t. d. Vedno bolj uvideva, da je treba tudi tukaj in prav tukaj izredne pazljivosti in smotrenosti, sicer ni govora o rentabilnosti te za kmetijsko obratovanje vedno bolj pomembne gospodarske veje. Predvsem pa razmišlja, katera pasma najbolj odgovarja njegovim terenskim in drugim prilikam: domača ali tuja in od teh še kasta ali enobarvna. Danes smo v tem pogledu že precej na jasnem in imamo že svoja pasemska okrožja: Prekmurje in Prlekija gojita simentalce, okrog Ormoža cikasto ali pincgavsko, povsod drugod pa enobarvno živino dveh različnih pasem: belo (marijadvorsko) ali slovensko in sivopšenično ali pomursko. Gornja Savinjska dolina in Pohorje sta se odločila za slovensko, Celje, Šmarje, Konjice in Laško pa za ostalo pasmo.

Vsi strokovnjaki pa so mnenja, da nudi naša dežela govedoreji odlične pogoje in bi mogla gojiti dobro plemensko živino za izvoz. Narava nam je v tem pogledu zelo naklonjena — tlo, podnebje, voda i. dr. —, treba je le sodelovanja živinorejca, oziroma uvaževanja preskušanih načel umne živinoreje. Le tako bomo ustregli domačemu in inozemskemu trgu, ki se vedno bolj ozira na kakovost.

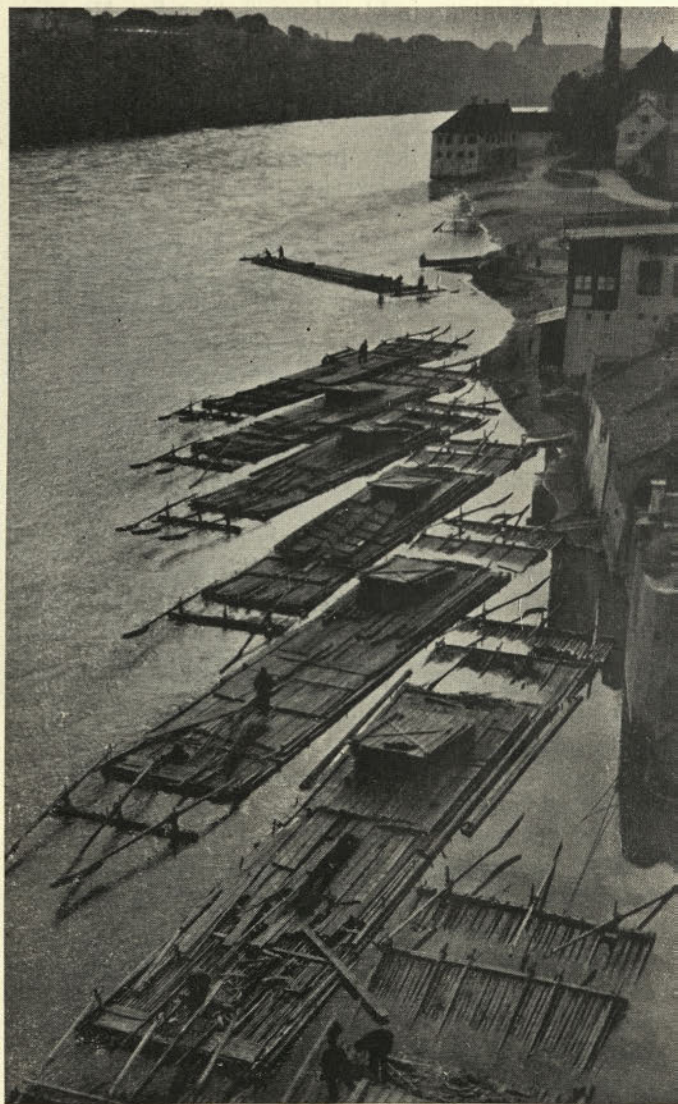
Zahteva po kakovosti pa se nanaša tudi na ostalo živinorejo in prihaja pri nas v poštev zlasti v svinjereji, tej tako važni veji v ravninskih predelih, predvsem pa v vzhodnih krajih naše pokrajine: v Lendavi, Murski Soboti, Ljutomerskem srezu, Ptuju in v Mariboru l. br. Številčno zavzema prvo mesto ljutomerski srez, kjer pride na 1000 ljudi 725 svinj.

Naša glavna izvozna centra Prlekija in Prekmurje imata že tip angleške svinje, ki se da odlično opitati in je prikladen za zrejo bacanov (beri: bekn = špeh) ali mladih prašičev po 70–80 kg. Ta proizvodna smer bi bila za izvoz veliko bolj rentabilna kot pa pitanje odraslih prašičev. Tako nas uče najboljši svinjereji — Danci, a tudi skušnja, ki pravi: boljše je rediti dva prašiča po 75 kg kot enega po 150 kg.

Naša domača štajerska kokoš uživa svetovni sloves in je v neznosti že tako selekcionirana, da se priporoča kot prvovrstna pasma.

Če vrednost našega izvoza jajc nadkriljuje ono izvožene živine iz naše banovine, gre predvsem zasluga tej pasmi.

Ta živina omogoča redne dohodke tudi malim kmetijam in bajtarjem. Prav tem naj bi se dosledno predočal velik gospodarski pomen perutninarstva, ki more izdatno pripomoči h kritju izdatkov gospodinjstva.

Maribor — Marijin spomenik

Dol. Lendava, Ptuj in Sv. Lenart se še vedno bavijo z rejo težkih konj, Ljutomer pa je vedno bolj znan po ameriškanskem dirkaču. Vse kaže, da se bo ta odlični brzec, ki tako uspešno tekmuje na kazaških prireditvah, razmnožil doma in v inozemstvu. Ukreniti bi morali vse mogoče, da se to uresniči.

Kos zemlje, ki se kot okamenelo, enakomerno valovje vleče izpod Sv. Urbana na Kozjaku tja proti Medjimurju, je svet zase. Tod je pesem, nežnost, mehkoča; to zemljo sta ustvarila izjemna ljubezen in skrb. Saj nima sovrstnice niti po licu, niti po plodnosti in so ji vse naše domače kulture enako hvaležne. Malo manjka, in bi tod uspevala mandelj in figa.

Ona nam poleg Haloz in preksončnega znožja Pohorja pripomore do slovesa naših jabolk in groznega soka. Izbirčni in razvajeni severnjaki in zapadnjaki trdijo, da se morejo naša jabolka po okusu meriti z najboljšimi sovrstnicami s tujih tal. Te velike in gospodarsko ta-

ko pomembne prednosti naše zemlje se res vse premalo zavedamo.

Vendar pa moramo poudariti, da gredo z naših izvoznih postaj — Pesnica, Ptuj i. dr. — leto za letom boljši sadni plodovi, ki pričajo, da posvečajo kmetje-sadjarji tej kulturi vedno večjo skrb in v splošnem uvažujejo vsaj osnovna načela odgoje in oskrbovanja sadnega drevja. V tem gre velika zasluga mariborski vinarški in sadjarski šoli, a tako jih tudi vedno bolj nazorno učita praksa in — trg. Število jablan v naših srezih dosega nad 1.400.000. Najbogatejši je srez Maribor l. br. s 322.000, za njim Ptuj z 249.570 komadi. Dočim pride na drevo povprečno 12 kg jabolk, imata Maribor l. br. nad 30 in Ptuj 13.5 kg.

Sadjarstvo je pri nas tako važna kmetijska veja, da podpira vse štiri vogale marsikaterga gospodarja in se pravkar v več primerih uveljavlja kot uspešen namestnik vinogradarstva. Pametni gospodarji odstopajo vinarstvu manj prikladne lege marelicam, breskvam,

Maribor — Park

črešnjam i. t. d., prepričani, da vodi tod pot najmanjšega gospodarskega odpora.

Staro pravilo je, da je treba gospodarstvo prikrojiti vsakokratnim razmeram. Sedanje razmere pa so take, da smo ob inozemski vinjski trg. Pred tremi leti smo izvozili le nekaj nad 6500 hl. Kaj je to napram 350.000 hl pridelka, ki ga smemo računati na naši vinogradni površini okrog 16.000 ha! Tudi imajo naša vina tekmeča v vinu iz dunavske, primorske in moravske banovine; slabša so ta vina in zato cenejša, a prav zato našim obubožanim delovnim plastem priljubljena.

Ta nezdravi pojav nima odziva le za bajtarskimi in viničarskimi pragi, ampak pritiska na beg z grude delovnih rok tudi iz kmečkih hiš. Vse se bolj in bolj umika krampu in oralu ter sili med mestno zidovje, kjer upa na boljše življenjske pogoje. Kam bi te mlade moči. če bi ne bilo Maribora. oziroma njegove tekstilne industrije! A tudi temu gospodarstvu so usojene končne razvojne meje in tudi če bi se povzpelo nad število 4500 pravkar zaposlenih delavcev, bodo to še vedno skromna vrata rastočemu dotoku. Ostalo industrijo, predvsem lesno in kovinsko, in obrt je gospodarska kriza utesnila in ne nudi možnosti zaposlitve. Vedno bolj se oglašča vprašanje, kam z odvišnimi rokami iz mnogih preobljudenih okrajev, kjer se obubožanje mas bliža svoji skrajni meji. Povprečna gostota — 72 ljudi za km² — se

dvigne ponekod nad 100 — dolnjelendavski srez 114 —.

Nedvomno hrani Štajerska še polno gospodarskih virov. Zemlja, še vedno bogata za hraninah, čaka umnih delovnih rok in njih vzajemnega delovanja. Sama narava nam je dovolj naklonjena in tehnika nam proži svoje izsledke v taki meri, da večkrat izdatno zmanjšajo izdatke in trud. Vodna energija, spremenjena v električno energijo, je danes glavni pospeševalec gospodarstva. Fala in Velenje sta za to dobri priči. Tej energiji se ima zahvaliti za svoj razmah mariborska industrija; ona bo tudi mogla še bolj izdatno služiti tujskemu prometu, ki tvori posebno in vedno bolj pomembno postavko v narodnem gospodarstvu te zemlje.

Prvi pogoj za tujski promet nudi narava: naši zdravilni vrelci in naravne lepote, za katere nas lahko zavidajo celo veliki izbirčnejši. Naši klimatski planinski kraji: Pohorje s svojimi udobnimi domovi, Logarska dolina, Solčava, Luče, zadivijo vsakega izletnika.

A narava ni vse, v gospodarstvu celó ne. Človek gradi, človek podira. Naši organizaciji »Tujsko prometni zvezi« v Mariboru mora v interesu skupnosti pomagati vsakdo, ki mu je na tem, da dvignemo ta dobičkanosni promet na višino, kakor jo krasote zelené Štajerske tudi zaslužijo.

Obiščite štajerski Meran!

Ptuj —
Mestna cerkev

PTUJ.

Kljub svoji današnji vlogi skromnega pokrajinskega mesta Ptuj je in tudi ostane edinstveno mesto, ter nema na naši, niti zlepa na tuji zemlji sovrstnika s tako bogato in burno preteklostjo. V njem in okrog njega je že v pradavnini valovilo živahno gibanje narodov od vseh strani sveta.

Objemajoči ga venec vseh treh pokrajinskih enot: Slovenskih goric, Ptujkega polja in Haloz podčrtava in stopnjuje prikupnost njegove nežne panorame. Na tej izredno posrečeni legi se je bleščal kot dragulj na dragi razgrnjeni preprogi rimski Petovio in kasneje staroslovenska Peta.

Celó v klimatskem oziru vživa Ptuj svoje izjemno mesto: zimska in letna temperatura je malenkost višja od one Maribora (povprečna temperatura junija 20.6° C, januarja —1.9° C). Njegova posebnost pa so številni jasni dnevi v poletju in tja do septembra, suho in sončno pozno poletje ter veliko število poletnih dni s temperaturo 20° C. Skoro, skoro bi ta kraj izvalil na letovanje južnjaka sopranista — slavca.

Prednosti tega kraja je znal ceniti že pračlovek, ki se je rad izpostavljajal soncu in se s čim manjšo muko premikal s svojo robo — jantar je bil njegovo glavno tržno blago — iz kraja v kraj in mu je bila plovna Drava menda še bolj dobrodošla prometna žila kot našim flosarjem.

So dokazi — novci, orožje . . . — o ilirsko-keltski naselbini, še več pa je zgodovinskih prič rimske naselbine že izza 50. po Kr. Rimski konzul Taurus je razdejal to naselje in zgradil novo, rimskim potrebam in okusu primerno.

»Colonia Ulpia Traiana Poetoviensis« je nazval cesar Trajan to važno postojanko, namenjeno pred vsem rimskim legijam, ki pa so se jim kmalu pridružili obrtniki in trgovci. Prvi so klesali in predelovali pohorski granit, žgali opeko, predli in tkali volneno in sukneno blago, drugi pa s trgovanjem tega in drugega blaga naglo bogateli. Mesto so opremili z vsemi udobnostmi ostalih italjskih mest: z ulicami, kopališči, vodovodom . . .

Ptuj

Tukaj je bilo križišče cest v rimski provinci Panonijo in Norik, kateri je ločila meja ob Vurbergu.

Burne čase je preživelo to mesto za časa vpadov vzhodnih narodov, katerim je pomehkuženi Rim končno podlegel. Petovio so v 4. stoletju zavzeli Vzhodni Goti in za njimi Huni.

In taka je njegova posvetnica tudi skozi srednji vek, ki je ta še vedno bleščeči se dragulj poklonil našim prednikom, Madjarom, Frankom...

Sicer pa:

Še vedno močni ptujski grad, preurejena zapu-

ščina iz 9. stoletja, od l. 1873. last grofov Herbersteinov, je že nekaj let muzej z bogato zbirko iz prazgodovine, rimske zgodovine, staroslovanske naselbine i. dr.

Nedvomno pa hrani ta kraj še mnogo neznanega zgodovinskega sveta, ki bo prej ali slej obogatel sedanjo zbirko.

Kdor obišče Maribor, poleti tudi v Ptuj, ki ima dovolj snovi nele za znanstvenika, ampak tudi za gospodarstvenika in umetnika.

Ivan Dornik:

MESEC NAD POHORJEM.

V travi ob stezi sredi polja je sedela družba in čakala, kakor so rekli, da vzide mesec, priplava čez Dravsko polje in razlije svojo belo luč nad Pohorje. To je bila pravzaprav misel gospoda sekundarija, ki je trdil, da se spočije ob pogledu na Pohorje; bila je tudi misel gospe Alme, nemirna misel, ki se ni mogla spočiti nikoli in nikjer. Ana pa je rekla: »Počakali bomo, da pride moj mož z avtomobilom po nas in nas popelje v kavarno.«

Njjen mož je bil bančni ravnatelj in lovec, gospa Ana pa je bila vedra, vedno se smelajajoča ter je ljubila avtomobil.

»Ne pripovedujte nam več o bolnišnici!«, je prosila gospa Ana sekundarija. »Samo troje vidim sedaj: razparane trebuhe, odprte rane in človeško bedo. To me moti, ker je večer tako lep.«

»Tudi razparane trebuhe, odprte rane in človeško bedo je treba videti«, je odvrnil sekundarij. »Ali ne?« se je obrnil k pesniku, ki je ležal znak v travi, z rokami pod glavo in molčal.

»Da, vse rane je treba videti, čeprav je večer tako lep«, je rekel pesnik.

Gospe Almi je trepetala roka, ko je odtrgala cvet zmana ob stezi.

Po njivah so stale kopice rži, kopice pšenice. Kadar je potegnil veter, ki je bil še ves topel, je zašelestela koruza, beli krompirjevi cveti so se zazibali. V travi so pritajeno cvrčale kobilice. Pohorje je čez in čez, prav gori do Pece, objela nežna modrikasta barva, pod njim je ležala pokrajina v temnih sencah, nad njim je čisto nebo prižgalo zvezde.

»Če zaprem oči,« je rekel pesnik, »vidim vse tiste tihe, senčnate poti, ki vodijo po Pohorju. Duh po smrekah prihaja do mene, rumene arnike po tratih obračajo pogled vame, žuborenje potokov slišim, vso gozdno tišino čutim — kakor nekdanj, ko sem bil še otrok in doma vsak dan, vsak dan hodil po gozdovih. Zjutraj je vrglo sonce svoje žarke luči skozi vejevje bukev na gozdno pot, po kateri sem šel jaz in si dejal: hodim po zlati poti. Zvečer sem sence segle prav do mojega srca; in v grozi sem takrat dejal: sedaj me je objela ta hladna gozdna tišina. Moj Bog, kako je vse to že daleč! Toda vse je ostalo v meni in mi govori in vabi:

Pohorski dom

»Vabi?« je vprašala gospa Ana. »Moj mož je kupil leseno hišico na Pohorju, na trati med smrekami, mimo katerih teče potoček. Drugi teden se preselimo tja gori v samoto. Pridite z nami v to samoto!«

»V samoto? Kaj je samota? Sam ostane človek celo v najožjem krogu svoje družine in morda izhaja hrepenenje po združbi iz otožja samote. Mi vsi smo samotni klicarji, ki vsakega zadene drug odziv.«

»Kako čudno je človeško srce!« je vzdihnila gospa Alma.

»Kako široko je človeško srce!« je rekel pesnik. In prav v hrepenenju človeških src tja čez, na ono stran — k drugim, se kaže njih osamelost. Junija sem si govoril tole pesem:

»Povedal bi ti rad, da že jasmin cvetè.
A ti takrat si mimo mene šla,
po stezi si čez polje z drugim šla.
Jaz bi pa rad povedal ti, da že jasmin cvetè.

Ostal sem sam in čakal, da se vrneš
Ni te biló, ostal sem čisto sam.
Nihče braniti pa mi mogel ni, da čakam:
povedal bi ti rad, da že jasmin cvetè.«

Dvignil se je sunkoma, se ozrl v obraz gospe Alme, ki je bil prečudno bled.

»Secira«, si je dejal sekundarij. »Sedaj ji je začel rezati srce. Resnično, pesnik mora biti kakor kirurg: rezati mora srce in dušo, odgrinjati rane in jih celiti.«

Sence za kopicami rži in pšenice so potemnele, nad Dravskim poljem se je dvignil mesec in plaval proti Pohorju.

»Zaradi vaših verzov sem žalostna«, je rekla gospa Alma, »in v srcu čutim bolečino.«

»Bolečino?« je ponovil pesnik. »O bolečini so govorili, da je nekaj neizrekljivo lepega sama ob sebi. Gustave Thibon pravi, da ni nič bolj človeškega, kakor bolečina. Nastane radi napetosti med popolnostjo in njenimi mejami. Človek trpi po razmerju, v katerem se zveže njegova veličina z nižjimi elementi in je od njih odvisen. Človek trpi predvsem zato, ker objema njegova narava vse stopnje trohljivega stvarstva in jih spaja z duhom. Njegova bolečina pomeni razdaljo med njegovim vzletom in njegovo težo.«

»Med njegovim vzletom in njegovo težo?«

»Da, tako pravi Gustave Thibon.«

Črna

Konjiško jezero

»Zato vzletim na Pohorje, da se iznebijm te teže«, se je zasmejala gospa Ana.

»Toda kaj je naša teža?« je vprašala gospa Alma.

»Vse, kar veže našo višino z nižjimi elementi in jo dela odvisno od teh. Bolečina je odkupnina nepopolne popolnosti, uboštvo bogatinov. Ta teža, ki ustvarja našo bolečino, je v nas samih; zato se je tudi ne moremo znebiti, če vzletimo na Pohorje in se skrijemo v samoto, v leseno hišico med smrekami.«

»In odkod vsa ta bolečina?« je s tresočim se glasom vprašala gospa Alma.

»Iz greha«, je hladno odgovoril pesnik, ne da bi jo pogledal.

»Hvala ti, prijatelj«, je v sebi zašepetal sekundarij, »hvala ti prijatelj, rešil si jo.«

Iz daljave so zaslišali ropot avtomobila.

»Moj mož«, je veselo vzkliknila gospa Ana.

Vstali so. Mesec je stal nad Pohorjem in razsiral nanj svojo razkošno luč.

Pesnik je prijel gospo Almo pod roko in začel deklamirati:

»Požeta rž, požeta je pšenica.

Kdaj se že bil osul je rdeči mak,

ki mislil sem, da tebi ga utrgam.

Ni te biló, sedaj požeta je pšenica.

Kdaj se že bil osul je tisti mak.

Čez polje tiho grem in mislim na te.

Nad Pohorjem že čisti mesec plava.

Nič se ne gane, le cvrčanje v travi

pozdravlja me, ko mislim na te.

Kdaj se že bil osul je tisti mak!«

Na cesti se je ustavil avto, trobilo je trikrat poklicalo. Gospa Ana je pomahala z roko in se odzvala. Ko so šli po stezi čez travnik, je gospa Ana prisluhnila, nato pa vprašala sekundarija, ki je šel z njo:

»Ali nič ne slišite? Tako čudno se mi zdi. Kakor da bi nekdo naskrivaj jokal.«

Sekundarij je rekel:

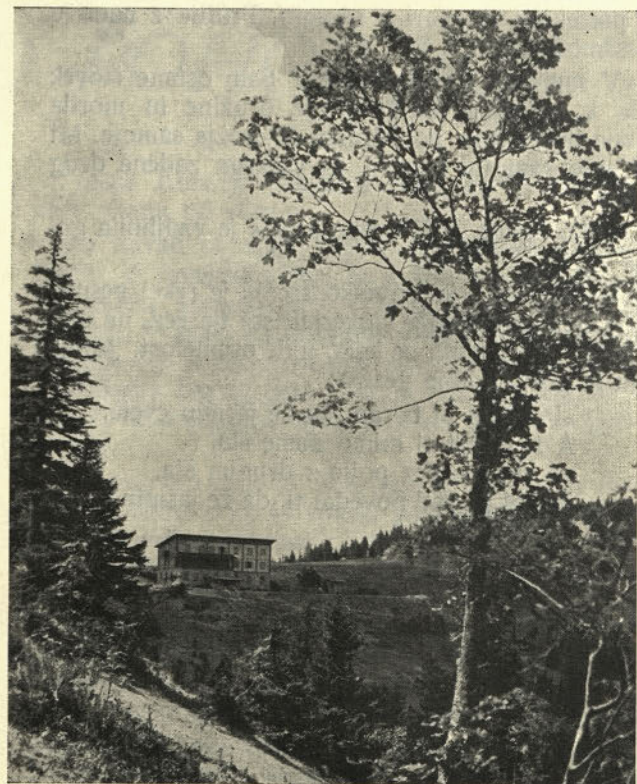
»Duša.«

»Kdo?« je vprašala gospa Ana začudeno.

»Duša«, je odgovoril sekundarij: »Vam tega ni treba slišati, gospa Ana, toda duša joče.«

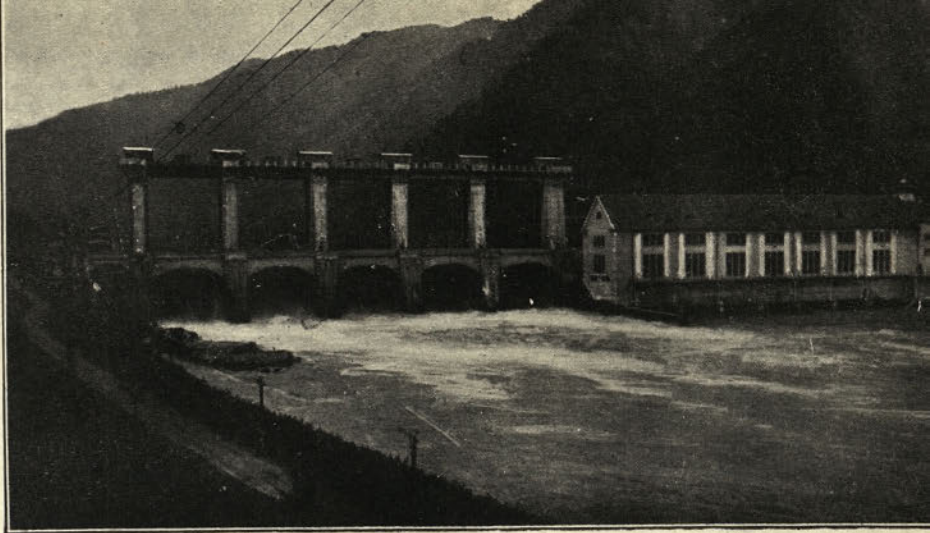

Mežica

Seniorjev dom

Fala — Elektr. centrala

Maribor, središče tekstilne industrije.

Gospodarstvo ima sicer svoje napisane, a trdne zakone, ki se kaj radi izmikajo območju pozitivnih postav in potujejo nekam sporedno z nujnostjo zgodovinskega razvoja.

Naše mesto je prebrodilo že vse mogoče gospodarske oblike od prvotnega kmetstva in patriarhalnega statičnega cehovstva, do manufakture in najnovejšega dinamičnega razvoja industrije.

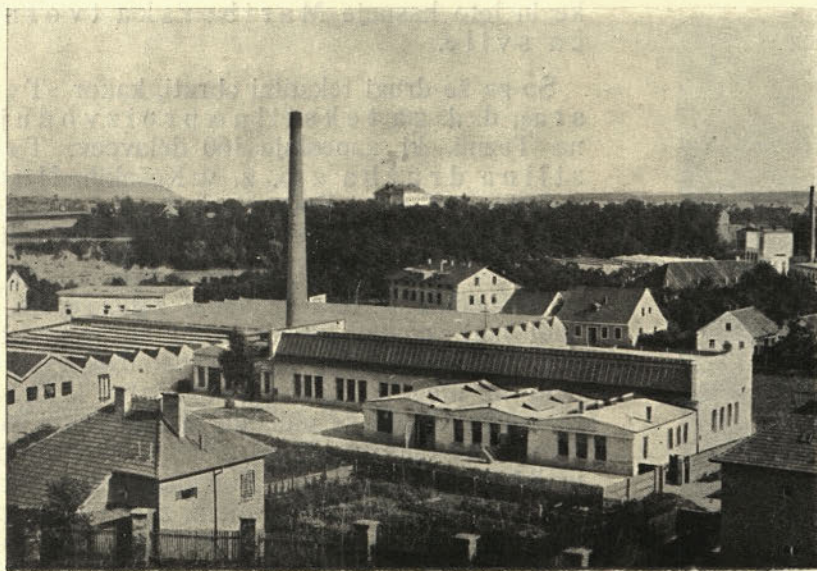
Kljub težkim izkustvom, ki nam jih je naložilo povojno gospodasko in ostalo življenje, moramo Mariborčani priznati, da nam je bila usoda razmeroma zelo naklonjena. Saj je znano, kako je bilo ob zlomu Avstro-Ogrske: nove politične meje so naprtille naši novi državi novo gospodarsko življenje. Predvsem smo pogrešali industrijo. Ta otrok stroja pa gre roko v roki z vodno, oziroma električno silo. Prav Maribor more nuditi to v dovoljni meri. V vodah Drave, prestrižene s falskim jezo — tem čudom novodobne tehnike — so tolike količine energičnih sil, namenoma vkovane in usmer-

jene po volji neumornega človeškega duhá, da morejo ustreči potrebi stoterih fabriških dimnikov.

Poleg stalne in dovoljne vodne in električne sile, ima Maribor tudi ugodne prometne zveze, bližino meje z glavno carinarnico ter končno strokovno že dobro izvežbano in ceneno delavstvo, kar je tudi važna postavka.

Nekaj let po osvoboditvi so našemu mestu pritaknili naziv »jugoslovanski Manchester«, torej ime starega angleškega tkalskega središča. Res. Leto za letom brenče vedno bolj številni stroji, vretena brné, predejo in tkó z rastočo naglico ter tekmujejo v količini in kakovosti. Ogromne količine električne energije se zlivajo v te obrate, ki bruhajo dnevno velike skladovnice raznovrstnega blaga za domači trg.

Vsi naši veliki tekstilni obrati so vznikli pretežno v minulem desetletju in sicer v dobi od 1922.—1928. Prva se je pojavila tvrdka Doctor in drug, marib. mehanična tkalnica in

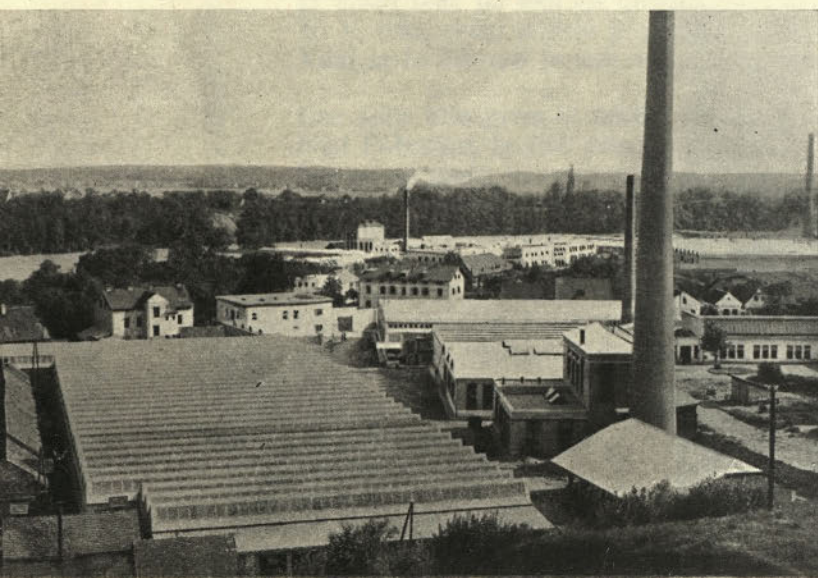
Tvornice »Jugosvila«

Tvornice J. Hutter in drug

Tvornice J. Hutter in drug

Tekstilna tvornica Marko Rosner

apretura, ki ima tudi veliko predilnico in barvarno. Podjetje predela letno v bombažno predivo nad 2 milijona kg bombaža. Zaposluje nad 1000 nameščencev in delavcev.

L. 1924. je vzrastlo drugo podjetje Mariborska tekstilna tvornica, družba z o. z., ki se je od leta do leta izpopolnjevala. Od leta 1930. dalje ima tudi tiskarno za vsakovrstne tkanine. V obratu je zaposlenih okrog 450 delovnih moči.

Tvrška Ehrlich, predilnica, tkalnica in tvornica vate je začela obratovati l. 1925. in se je razvila v uvaževano podjetje, kjer je okrog 600 zaposlenega osebja.

V istem letu je bila ustanovljena družba Zelenka & Co., ki izdeluje bombažovo predivo in tkanine ter zaposluje 500 delavcev.

Najpomembnejše podjetje pa je Hutter in drug, prva domača tvornica klotov in silkov in tvornica hlačevine, ki se je od ustanovitve v l. 1926. tako povečalo in notranje spopolnjevalo, da zavzema odlično mesto v naši tekstilni industriji. Vse je urejeno po najnovejših principih dovršenega obratovanja in podjetje lahko tekmuje s priznanimi podjetji te vrste v inozemstvu. Tkalnica izdelata letno okrog 5 milijonov metrov tkanin v vrednosti 70 milijonov Din. Delavstvo — okrog 1200 — je razmeroma najbolje plačano. Vsega priznanja vredno pa je zanimanje g. Hutterja za delavstvo tudi v socialnem pogledu: njegova skrb za stanovanjske hiše in hišice uradništvu in delavstvu lahko služi za vzgled drugim tvrdkam.

Thoma Karl, mehanična tvornica svilenih izdelkov, obratuje od l. 1928. in zaposluje okrog 500 delavcev; izdeluje različne svilene tkanine.

L. 1932. je pomnožila našo tekstilno industrijo Jugosvila s tvornico za svilene izdelke in leto kasneje Mariborska tvornica svile.

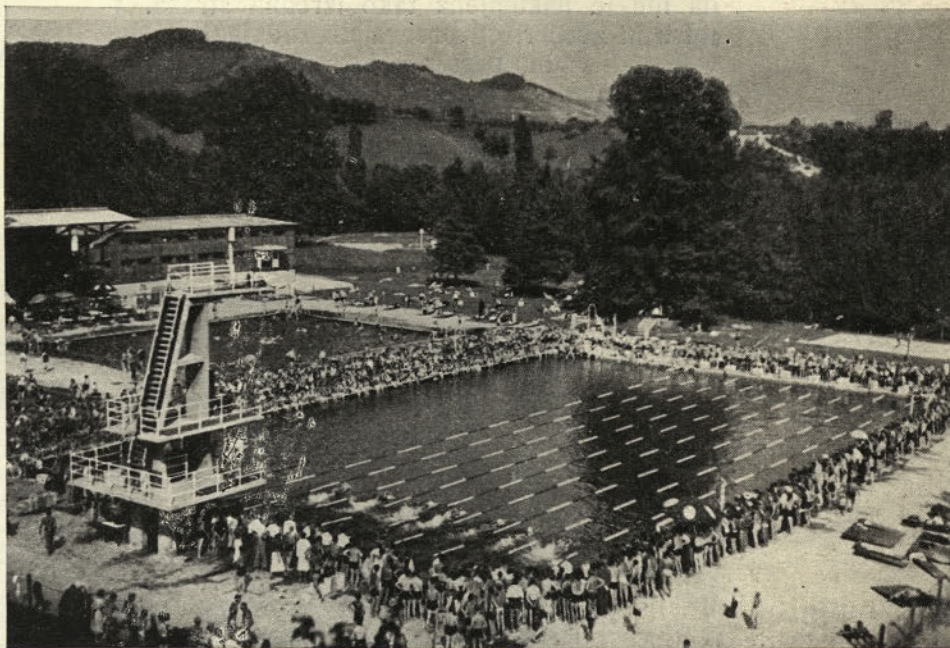
So pa še drugi tekstilni obrati, kakor »Teksta«, d. d. za tekstilno proizvodnjo, na Teznu, ki zaposluje 160 delavcev, Tekstilna družba z o. z. v Košakih, Hugo Stern & Co. na Pobrežju i. dr.

Ako upoštevamo težke gospodarske prilike v mestih in na deželi, moramo priznati, da je ta gospodarska veja za sedaj zelena veja, ki nudi vsaj skromno skorjo kruha našim prostim delovnim množicam. Vsaj skromno, ker sta si delo in njegova nagrada (plača) v kričečem razmerju. Jasno se vidi, da je tudi tukaj, oziroma prav tukaj velik del resnice zakona o ponudbi in povpraševanju. Ponudba delovnih rok je visoko nad povpraševanjem, zato vidimo pojav enak onemu na blagovnem trgu: Cene (plačilo) so nizke,

Motiv iz mestnega parka

Mestno kopališče

Tekstilna industrija je danes pomemben gospodarski živec, ki sega v precejšnjo globino našega narodnega gospodarstva in postopno preoblikuje Maribor v novo socialno strukturo.

Poslužujte se ugodnosti

Mariborskega tedna

SV. URBAN

Na tem strmem robu je posedela božja volja in odredila: »Ta vogal bo za tebe, Sv. Urban, da boš čuval srečo vinogradniku in se radostil nad tem najlepšim delom slovenske zemlje!«

Od takrat zre dobri svetnik okrog, ponosen, da mu je naklonjena tako izredna straža. V jutru in zvečer, od prvega do zadnjega dneva v letu — vedno pester in bogat pogled.

Sv. Urban ni zapuščen; mnogo obiskovalcev ima v vseh letnih časih. Od njegove božje stražnice se njih oko vsesa v svet neposredno ob vznožju med Sv. Jurijem in obronki nad

Svečino in Št. Iljem in dalje proti jutranjemu soncu ter mimo ponosnega Sv. Lenarta in Vurberga.

Srez Maribor levi breg... Ali ni ta naziv za to sončno zemljo preveč suhoparen in prozaičen?...

Pomlad.

Vsi tožimo, da je prekratka in zdrkne mimo nas kot nagajivi škrat. Prav zato in če jo želiš ujeti v vsej razkošnosti in resničnosti — stopi na ta rob!

Poletje.

Sv. Urban, zahodni mejnik Slov. goric

Že zgodaj se ti sonce posmeje izza zadnjega, komaj vidnega holma ob Panoniji, draži in ščiplje, da zagodrnjaš nad strmo potjo.

A Urban, ves ožarjen po svežih pramenih, se smeje. Kaj ti je teh par korakov, pa če si uvelih ali polnih lic! Pot se izplača in bi bila vredna truda, tudi če bi bil sedež tega svetnika še enkrat višji. Razgrnil bi ti še tolik horizont nad to dovršeno razposajeno pokrajino vseh mogočih barv.

Ej, kako je to lépo!

Več bi niti ne mogel reči, ker za tako lepoto je besedni zaklad preskromen.

In si narekuješ: Tam-le bi rad bival... ne, raje pri Sv. Kungoti... nad Dobrenjem ali pri

Sv. Juriju ali... Saj ne veš, kam naj bi se dal, ko pa se ti one bele pike — enakomerno raztresena naselja — tako smehljajo, da bi jih objel drugo za drugo in vzkliknil:

»Vse ste enakovredne neveste, vedno sočne, vedno mlade!«

I seveda, ko pa je večno mlada in deviško čvrsta zemlja, ki jih redi in krasi!

Zakaj ni dano, da bi mogli reči sebi in vsemu svetu: Tod so vedno le sonce, pesem in židana volja!? —

Ob prvi žoltavosti listja, nekaj tednov po prvih klopotčevih udarcih, je tod vse v nestrpnem vrenju... Trsje polaga svoj obračun. Je to pomembna postavka za ondotne zemljake.

Če ti zadovoljno prikimavajo, si tudi Sv. Urban gladi brado in si udobrovoljen mane roke.

Ko pa se nebo pocmeri in lazijo tod puste megle, dolge kot neskončna štrana, gleda božji stražar černo čez megleno jezero.

Tudi mi trdim, da ni ta zemlja za take puščobne in svinčene dneve.

Zimski meseci ji nasujejo snežnega daru. Takrat se vzbokline užaljeno potajijo, da leže pred tabo kot davno izpeta pesem...

Geolog, ki bi obhodil to pokrajino, bi učeno mrmral: »Terciarni miocenski laporji... peščenjaki...«

In zgodovinar: »Že od pamtiveka prikladna zemlja za obljudenje... polno sledov iz prazgodovine... Rimljani so tudi bili tod, kajpak... njih cesta Ptuj—Sv. Marjeta—Št. Ilj... Vidite, tam-le so imeli naši praočetje strelski

dvorec v obrambo proti madjarskim vpadam...«

A vsak gospodarstvenik-agrarec: »Redko kje taka zemlja... Raj je, kjer bi se moral trud stotero nagraditi...«

Travnik in polje, sadovnjak in vinograd — vse je enakovredno in nudi sadežu primerno tlo. Da so prav tod prvovrstna jabolka, je znano vsem evropskim državam. Enako odlična so tudi vina. Na takem tlu — apneni lapor, peščenec — mora zrasti le najboljše blago. Če to ni, je vinogradarjeva krivda. A tod so že dovolj umni vinogradarji in kletarji, ki dobro vedo, kaj trg od njih zahteva. A kaj, ko pa vse nič ne pomaga in je celo največji strokovni napredek skoro protislovje zdravemu gospodarstvu.

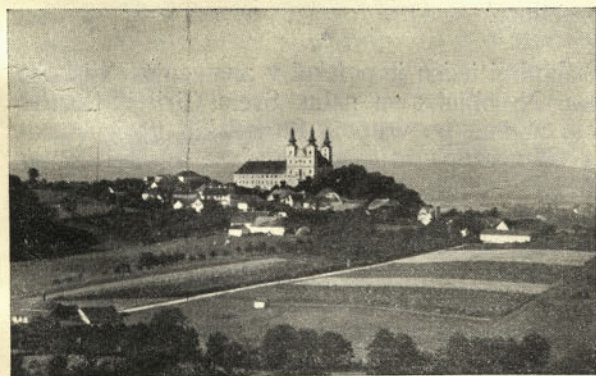
Izprosi, Sv. Urban, boljše čase tej in drugi naši zemlji!

France Borko:

Kipec iz Slov. goric

O te žetovnice v Zabavnikovem ogradu! Ob času žetve se začno trebiti. Jablana mirno čaka. Kar prišepeta od nekod veter in potrese narahlo drobno vejo. Na zemljo se utrne, med listjem se obotavljajoč, rdečkasto progast sad.

Rumenijo tako žarko, da celo Hacevim otrokom z brega jemlje vid. Še v sanjah kličejo po njih. Takšno prepovedano jabolko je za malčke prvo spoznanje dobrega in zlega.

Sv. Trojica

Zgodnja ura, zlata ura. Tedaj si jih je mogoče nabrati. Kosmat pes dremuha pred hišo na dvorišču in ne sliši, posebno ne sedemletnega Iveka, ki stopica zaradi varnosti po prstih. Le nagajivec neki ptiček venomer čivka: tatič, tatič, tatič! A Ivek meni nič tebi nič oberoč tlači žetovnice v hlačne žep, in ko jih ima dovolj še za svojo mlaj-

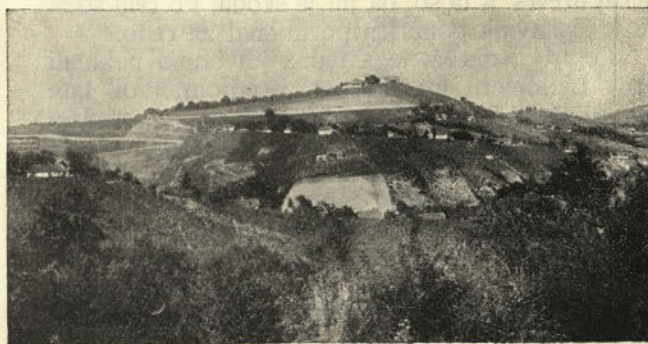
šo sestro in dva bratca, se odnese kakor zajec. Siromaček ubogi!

A stari Zabavnik je skopec. Kaj ga briga, če Želarjeva deca nima lastnih jabolk, on hoče svoja prodati in jih vnovčiti. Presneto nam kmetom že nekaj let sem slaba gode, ga čujejo javkati. Če imaš kaj na prodaj, moraš dati malodane zastonj. Pa le poskusi na sejmu ali kjersibodi kupiti kakšno figo, te oskubijo do zadnje dlake, ti vragovje!

V nedeljo po rani maši je v Ljutomeru že pristopil k Zabavniku tisti lanski mešetar z vprašanjem, ali ima letos kaj ranih jabolk.

»Rodne so, s podprjami sem moral podpreti veje, da se niso začesnile.« se mu je pobahal. »No, ali jih že spet kupujete?«

»Rane, da, če jih imate! Kakor rambure, rdeči astrahan, prinčevke, aleksandrovke in podobne vrste.« mu jih je našteval Zadravčev Bertl, ki je bil pred leti obiskoval mariborsko vinarsko in sadjar-

Slovenske gorice — Jeruzalem

sko šolo. Je brhek slok fant, prikupen na prvi videz. Jezik mu je po naravi namazan. Izraža se sicer v prleškem govoru, toda po gosposko prikrojenem. To je pa za pristno koreniko Zabavnika — pačenje.

»Ali kupuješ za onega srboritega Žida, ki mu ni bilo nobeno jabolko všeč? Eno predrobno, drugo prezrelo, to prezeleno, ono potolčeno in ne vem kaj še vse si je zaprda val. Bogibogme, samo enkrat sem peljal jabolka nazaj in ne bom jih več,« je zabavljaj nadenj suhljati Zabavnik.

»O gospod Zabavnik, ko bi pa vi radi spravili v promet še gnila in črviva. A za takšna vam niti jaz nisem vrgel kapore, niti vam jih tudi največji milijonar ne bo plačeval. Izvaža se samo prvovrstno sadje. Tiste vaše mašancike iz goric predlani, ki so šle v Maribor na sadno razstavo, gotovo še veste, so res bile divota, da jih ni bilo v celem okraju.«

»Letos pa imam takšne rambure. Ni jih dosti, nekaj dreves, a ta so, da jih je škoda. Po čem so?« se je Zabavnik pomirjen pozanimal za ceno.

»Po tri! Koncem tega tedna jih bomo nalagali tu v Ljutomeru in Ormožu. Ko bom hodil tam mimo okoli po vrheh za jabolki, si še ogledam vaša v Brebrovniku. O gospod Zabavnik, saj še nisem pozabil od jeseni na vašo klet. Rujno kapljico shranjujete v njej,« se mu je dobrikal Zadravčev Bertl. »Vaša Frančka me je opletla, da sem bil ves v rožcah. Mogoče da kdaj v četrtek ali petek potrgate rambure ter jih naslednji dan pripeljete v Ormož. Iz goric vam je bliže. Toda sama izbrana jabolka, gospod Zabavnik!«

»Kaj boš lajal! Jaz zase vem bolje, da je vse, kar Zabavnik pridela, prvovrstno, pa naj bodo to jabolka, ali vino, ali pšenica, čeprav nisem trgal hlač po šolskih klopih kakor ti.«

»Hčerko pa tudi imate, gospod Zabavnik, da bi jo kar ugriznil,« ga je potrepljal po rami obreški fant.

»Ni vrag, da ne bi bila, ko ti pa pravim, da je pri moji hiši dobiti vse prvovrstno,« se je s črbaštimi zobmi resno pošalil Jurij Zabavnik, kmet iz Vuzmetinec.

*

Prihodnji teden je potekal v znamenju julijskega sonca. Ni oblaka na nebu. Sveta Ciril in Metod sta tu in tam po vrhovih Slovenskih goric kresovala ob zvezdah in mlaju. Na vse zgodaj so po skednjih v dnetu trjančili cepiči. Kos je žvrgolel v grmovju in imel veselje s svojim mladim zarodom. Po vijugastih cestah in potih se je Zadravčev Bertl vozaril s kolesom med žitnimi polji, logi in tratami, mimo kapelic vsevdiljem po ljutomerskih goricah. Ob suhih potokih so se grbančile vrabče, pri Svetinjah je zvonilo mrtvemu. Vinogradi po gričih so se bujno razrastli, da so rozge morali povezati h kolju. Po nekod so nosile viničarke vodo že za četrto škropljenje. Vinske trte so nastavljale grozde. Neznatne lehe koruze po grabcah so imele kazalce. Krompir in koprive so cvetele ob mejah. Viničarji so hiteli na delo h kmetom, težaki so se znojili, žanjice si brusile srpe. Zemlja se je dajala iz vse svoje moči. Povsod si naletel na človeka v zavzetosti zanjo, pomenkovali so se o njej, kako bi jo osvežil dež, videl si, kako jo

Motiv iz Slov. goric

oblikujejo s svojimi kitastimi rokami, orjejo, prekopavajo, tolčejo z motiko strnjeno grudje, da se prehranijo od ene žetve do druge.

Zadravčevega Bertla, ki ga je rodila borna koča, se je žitje in bitje teh kruhoborcev tem bolj dojmilo. Stricu iz mesta se ima zahvaliti, da ga je dal v sadjarsko šolo. Njegov brat Stanko je postal materi na ljubo gospod. Vsa župnija že nestrpno pričakuje Velikega šmarna, ko bo obhajala primicijo. Sestra mu je v štirinajstem letu in bi tudi najrajši v samostan, ker se ji svet zdi sama solzna dolina. Toda Bertl ga je motril iz drugačnega zornega kota, predvsem zdaj, ko se je spet dalo zaslužiti kaj z nakupom jabolok. Sprva ga je zaposlovala vinska zadruga v svoji prostorni kleti v Obrežu. A ko je zaradi nepredvidenih gospodarskih okoliščin doživela polom, je bil ob zaslužek. Primerneža mesta mu je bilo nemogoče stakniti. Vnovič je bil navezan na razpadajoči dom, ki bi mu bil rad v oporo in staršem v pomoč.

Vesel je moral biti. Sadno drevje po sado-nosnikih je obetalo rodno letino. Vsak sadjar si želi v teh časih spraviti v denar pa čeprav samo eno košaro jabolok. Obletal je na kolesu ljutomerske gorice tam od Male Nedelje, Cerovca, Žerovincev, Ivanjkovcev, Cvena, do Ptujkega polja, tja doli do Medjimurja. Oblezel je Hum, Staro goro, Vinski vrh in čislani Jeruzalem. Tu si je oddahnil. Obzorje nad njim se je bočilo nad vinorodnimi Slovenskimi goricami in se spajalo tam v ozadju s Pohorjem, proti jugu z Bočem, Donačko goro, zadravskimi Halozani, še nižje proti vzhodu z Ivanjščico in na sever z mursko in bohnečko ravnino, posejano z vasmi in vasicami.

Ob uživanju te pestro nasmehljane razglednice se je lotevalo našega popotnika svetlo razpoloženje in neodoljivo domotožje. Radostno dvigajoče občutje nad to božjo stvaritvijo je sprostito njegovo hrepenenje, da se mu je zahotelo biti večni popotnik Slovenskih goric. Romal bi po teh kamenitih klancih in ilovnatih pešpotih z revnimi Goričanci, družec se z imovitejšimi Dolenci in bogatimi Poljanci, sem gori v Jeruzalem Slovenskih goric. Prepeval bi z njimi ljudske pesmi, govoreč o žgočih, zamračenih, brezupnih, trepetajočih, pobožnih in ljubečih, radostnih ter veličastnih barvnih odsvitih njih življenja. Molil bi jim naprej v pozabo toneči zlati očenaš. Zlati očenaš, ki ga je učil sam Otec naš, kako so Jezusu odpadle tri kaplje krvi.

Eno so prestregli Poljanci in jo nesli v svoje ravno polje. Tam je zrasla rumena pšenica, da bodo mašniki Rešnje telo povzdigovali in ljudi na bridko Jezusovo trpljenje zmišljevali. Drugo so pobrali Goričanci ter z njo napojili visoko goro, kjer je zrasla vinska rozga in na rozgi sladko vino, da bodo mašniki Rešnjo kri povzdigovali in ljudi na bridko Jezusovo trpljenje zmišljevali. To tretjo so prejeli Dolinčarji in jo potočili v svoj vrt zeleni. Tu so vzbrstele rože tri: ena je lilija, druga je gart-roža, tretja vijolica božja ... Sončna ura se je premaknila na enajst. Zadravčev Bertl je neizmerno zakoprnel postati vrtnar v tem vrtu med Dolinčarji. Spomnil se je Zabavnikove Frančke. Pri mnogih gospodarjih je že ustavil, pokupil rano sadje, obljublajoč si provizijo od svojega sadnega trgovca Rosenberga iz Gradca. In že je dirjal s svojim kolesom številke 62377 po pešpoti proti Brebrovniku. Od dobre volje si je žvižgal. Četrtek se je nagnil v poldne. Navkreber ne gre. Potiska kolo in krene v Zabavnikove gorice, da si ogleda rambure, ki jih stari ni mogel prehvaliti. V grabi pod vinogradom se je soncu razkazoval sadovnjak. Tam ugleda prislonjeno lestvico. Nekdo trga jabolka. Kup jih ima nasutih na tleh. Viničarke ni. Videl jo je zgoraj, da škropi. Postoj, potem pa klikne: »Frančka!« ter vrže kolo od sebe v tavo. Frančki se je od iznenadenja izmuznilo čedno jabolko izpod prstov.

»A ti si, Bertl? Kako si me prestrašil, da bi lahko padla z lestvice!«

»No čakaj, ti jo pa jaz podržim med tem, da potrgaš, tako maje se pod teboj!« dé fant in pri-skoči.

»Ne, ne bom trgala, če boš ti stal pod menoj!«

»Saj ne bom gledal kvišku,« ji on smeje prigo-varja.

»Ne, pa ne in še enkrat ne!«

»Daj, pusti vendar, Frančka, saj te ne bom uročil,« ji Bertl nagaja. »Uh, pa sem ti vseeno nekaj videl!«

»Fej, si grd, ne bi mislila!« ga dekle sramežljivo zavrne.

»Ti pa lepa, Frančka!« jo potolaži Bertl in jo zgrabi pod pazduho ter stopajočo z lestvice dvigne k sebi. Dobila je na ustnice iskrec poljub.

Kaj si je tudi, božica, hotela, ni se ga mogla ubraniti. Bertl je pregledal jabolka, kar jih je imela natrganih. Ostala ji je potrgal sam, med tem ko

jih je ona znosila v košu na vrh hramu. Potem sta počivajoč sedela v hruškovi senci. Grlica je grulila v bukovju. Dva pisana metulja sta se lovila v sončnem žaru. Oče Zabavnik se bo pripeljal z vozom šele popoldne po jabolka. Frančka jih je prišla naprej potrgat. Viničar je moral v mlat. Grede murk in solate pod zadnjo grabico so obrobjali rozmati fajgli, ognjenci in žehteči bajžolek. Deklica mu jih je šopek prinesla poduhat, in ko mu ga je zatikala za klobuk, se je sklonil do njenih nežnih prstov. Prstana ni bilo na njih. In on ji ga je naredil iz rumene ječmene slamne bilke, ki se je lesketala v bližini. To bi naj bila njuna tajna zaroka, med vinogradi, sredi zapeljivih jabolk in brez prič. Igrala sta se. Skoraj bi bila pozabila, da je nedaleč vabljliva klet in da je v vinu včasih več resnice. Stopala sta po meji navzgor in se veselila vnaprej jesenske trgatve. »Boš prišel brat?« »Bom, Frančka moja!« Roki sta se jima zadeli in onemeli druga v drugi.

Na vrhu pred stiskalnico sta utremila pogled čez hribčke in dolinice. Frančka je odklenila klet in napolnila kupico do roba. Napila je Bertla z napevom:

Da se bo videlo čisto do dna,

da bom videla, kaj fantič moj zna!...

Pa jo je izpraznil in potegnil ljubico k sebi v naročje ter jo poljubil, kakor bi storil križ: na čelo, na levo in desno lice in na opojne ustnice. Glava mu je omahnila na njene kipeče prsi z ranjenim vzklikom: »Da boš vsaj vedela, da tvoj fantič še tudi kaj drugega zna!«

Tako je vzniknila njuna liubezen pri trganju jabolk v goricah. Frančka se je bala, da se oče vsak hip pripelje. »Bolie bi bilo, dragi, da odideš, preden naju oče zaloti sama!« Bertl pa ni maral in ni. Četudi njej na zunaj ni bilo po godu in se je kazala hudo, ji je srce vendar skrivnostno plalo češ, prej ali slej bo oče itak moral zvedeti.

Tedaj se je oče pripeljal z debelo, skrbno počesano Ričko. Pripeljal se je, videl in ni si mogel kaj. Bertl se je izkazal strokovnjaka tudi v tej zadevi. Ni šlo gladko, toda kdor je srčen, zmaguje. Zabavnikova hčerka-edinica je prispevala tudi z božjo kapljico, ki jo je nenehoma natakala, da je uspeh bil tem popolnejši.

Ob slovesu, ko so trčili in se je Zdravčev še dalje napotil za jabolki, se je stari tako omeščal, da je obljubil za primicijo cel sod vina, reki: »Ob tako redki priliki, ki je še za svojega dolgoletnega

gospodarstva nisem bil deležen, ne bom skoparil. Živio! Najprej primicija, nato pa gostovanje, da bodo ljudje pomnili, kdo je vuzmetinški Zabavnik!«

*

Srečna ni samo hiša, temveč vsa župnija, iz katere izide novomašnik. Toča ne bo potolkla tisto leto polj, prizanesla bo goricam, živina ne bo povrgla, kajti novomašniški blagoslov bo očeval župljane vsakršne nezgode. Črnošolec vzbuja med preprostim ljudstvom neko grozo, toda novomašnik več ne. Hodi od hiše do hiše po zbirci. Deli podobice z dnevnicco svoje nove maše in vabi na primicijo. Pšenica, vino, slanina, denar, — Bog plačaj! — vse mu bo dobrodošlo. Mlade deklice in device si voli za svatovce, ki ga bodo spremljale v belih oblačilih in z venčki na glavi, troseč mu cvetja na stezo. Pred rojstno hišo na travniku postavijo »dom veselja«. Okitijo ga z zelenjem in svetopisemskimi izreki. Ves obred vodi ceremonijer, ki že ves mesec prej pripravlja pot novemu gospodu.

Zdravčev je hotel opraviti novo mašo kar brez primicije. Toda kaj je zalegel njegov vpijoči glas proti vsem. Primicijo si želijo ne samo oče in mati, sorodniki in sosed, primicijo hočejo vsi župljani. Kaj bi tisto, če škof odsvetujejo dolgotrajajočo in razkošno primicijo, oni si jo lahko vedno priredijo, naša vas pod zaščitnikom svetega Jerneja pa je ni imela že celih petnajst let.

Približala se je Velika maša. Zvonovi zvonijo v klenk. Zdravčev novomašnik stopa slovesno pred oltar. Krono mu nosi njegova sestra Justika tako zamaknjeno, kakor da je že redovnica. Za njo gresta oče in bogaboječa mati. Pet križev ju teži. Sledi duhovščina in belooblečene svatovce. Zdravčevemu Bertlu se zdi najlepša izmed vseh njegova Frančka. V ospredje se rinejo povabljeni in nepoklicani. Neka ženska je polglasno šepnila sosedu na uho: »Viš, to je pa tisti škrtasti Zabavnik iz Vuzmetinec!« Cerkev so natrpali. Pridiga je ganljiva do solz. Pevci in orgle pojo kakor še nikoli. Novomašnikov tenor je zadonel: Slava Bogu na višavah! Ljudem se stiska srce. Povzdigovanje kruha in vina. Bertl se spominja zlatega očenaša, upogne kolena in nepremično strmi v svojo verno bodočo nevesto. »Ta moj Bogu posvečeni brat.« si misli. »ki zdaj prvič daruje, me bo zvezal z njo za vse življenje.« Frančka se je ravno ozrla. Drug drugemu si vidita v dušo. O blagor trenutka!

Po novomašniškem blagoslovu so duhovniki odšli k župniku na obed. Ljudstvo je ostrebalo do večernic.

Streljalo se je iz možnarjev. Središka godba je igrala. Primicijant in svatje so se vrnili v »dom veselja«. Mladina je zaplesala z novomašnikom na čelu nedolžno kolo. Kuharice so pripravile nepopisno okusno pojedino. Strežniki v predpasnikih so oblagodarili mize. Litri, torte, luči so bile na red. Pred večerjo molitev. In svatje so jedli, pili ter se gostili vso noč. Kakor to avgustovo noč tako še tri dni in tri noči. Nasitila se je ogromna množica ljudi. Toda ne čudežno...

Naslednjega jutra so se svatje peljali na okrašenih vozovih z novomašnikom k maši v sosednjo župnijo svetega Miklavža. Konji so rezgetali. Pesmi in vriski so se razlegali po dobravi. Trobente so jim krajšale pot. Koruzna polja so se klasila. Po sončnih gričah so jih pozdravljali v hladeči sapi klopčci. V belih cerkvicah po brdih je pozdravljalo. Vinski topoli nalik palmam so jim mahali z vejami. Jata vrabcev se je spuščala. Mehki oblački so se razpasli po nebeški vedrini kakor drobnica. Frančka ni bila tako brezsrdna, da ne bi občutila simfonije in krasote Slovenskih goric. Sedela je s svojim Bertlom v istem koleslju. Preveč je bilo tema otrokoma slovenjegoriškega osrčja lepo, da bi mogla govoriti. Privlačujejo ju domače livade, gaji in šume, trud na polju in jesen po vinogradih. Frančki je vrtnarstvo del nje same. Po takšni je sanjaril v svoji mladosti Bertl. Pred miklavševsko cerkvijo ji je prebral z ustnic besede: »V predpustu se bo nama odprl najin raj!«

»Da,« je rekla ona, »in utrgala ti bom najžlahtnejše jabolko!...«

Pri kosilu je v župnišču svatom zmanjkalo vina. In brž je Zabavnik poslal v svoje gorice po petdesetlitrsko štirko brebrovničana.

Ob koncu pa je še postavil lastnoročno pred novomašnika prvo zrelo grozdje iz svojega vinograda. En rdeči grozd sta skupaj pozobala tudi Bertl in Frančka. O, pa saj ne bi v vseh Slovenskih goricah bilo najti žive duše, ki bi jima tega užitka ne privoščila!...

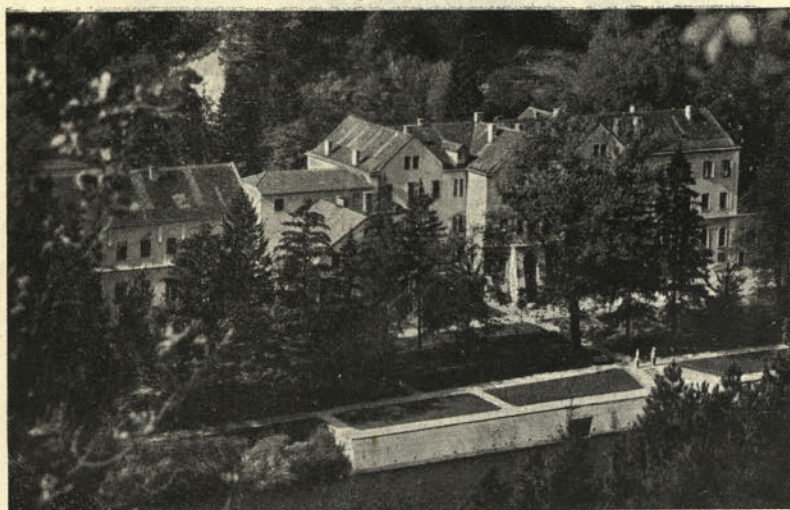

Najbolj razširjena in priljubljena krema za čevlje

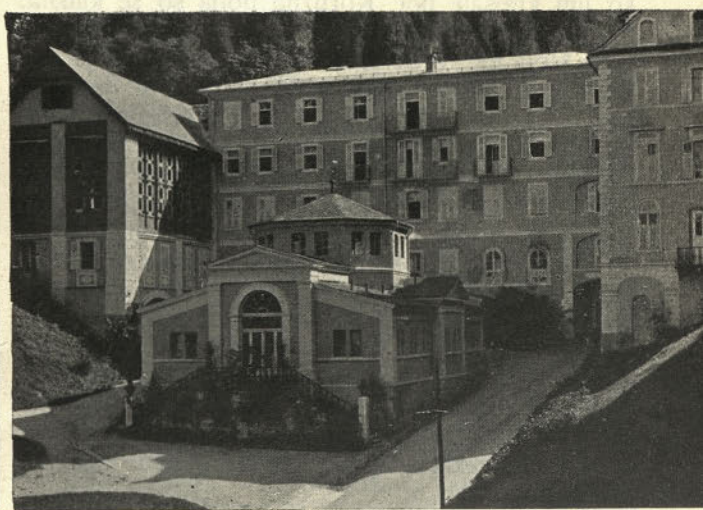

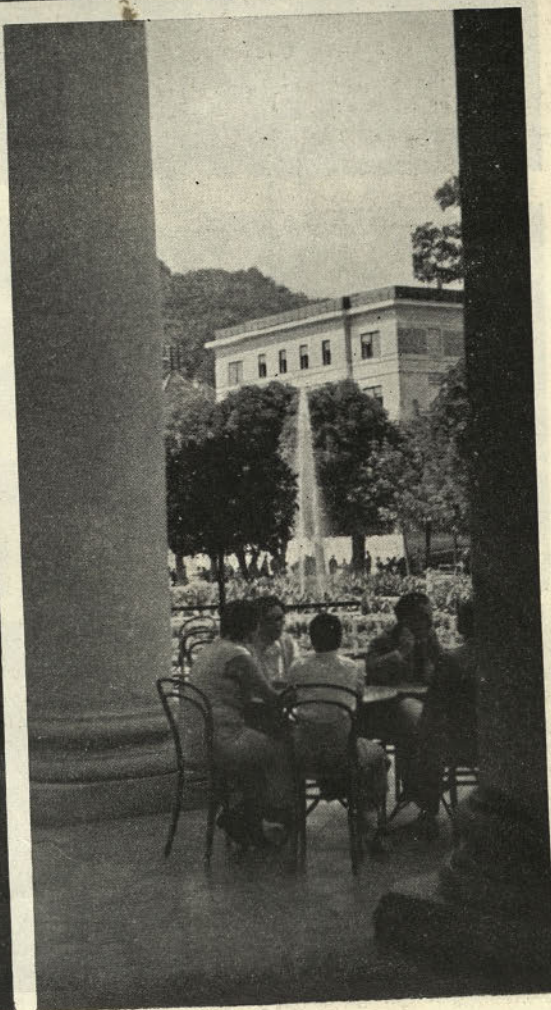
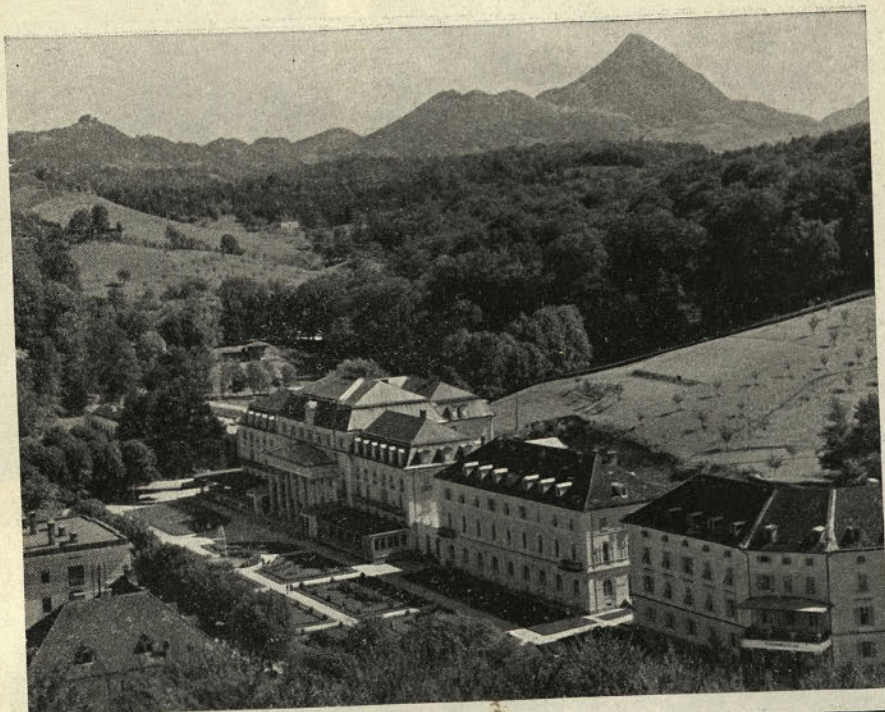
Celle

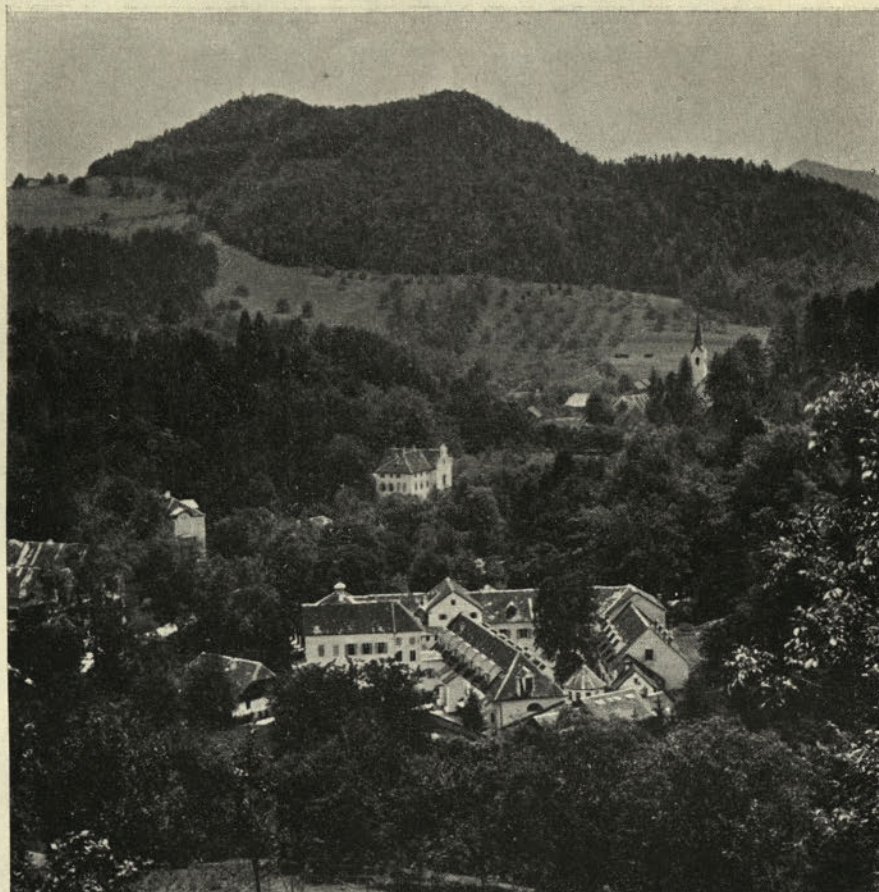
Laško

Rimske Toplice

Rogaška Slatina

Dobrna

Ljubno

Logarska dolina

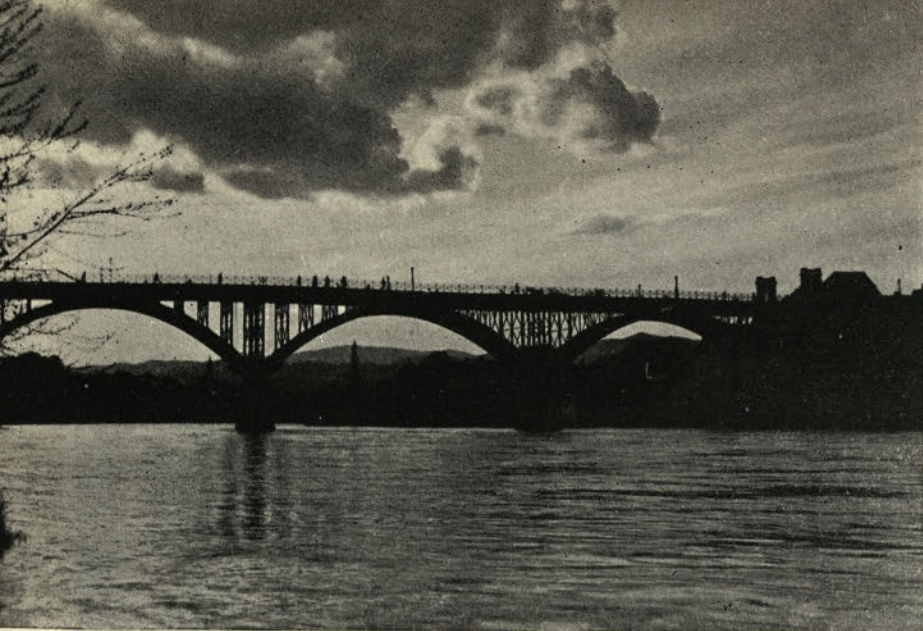
Okrešelj

Gornji grad

Slovenjgradec

2x slo jutba
3, 7, 53,

Večer na Dravi

Mariborčan

Maribor...

Lice vseh mogočih lic... kompozicija slovenje-goriških, pohorskih, dravsko-ptujskih in drugih akordov z impulzivno in bolj temperamentno južno krvjo.

Saj ni ta usoda naprtena samo njemu.

Pa poglej čez ulico in v trgovino, v delavnico in gostilno! Mesto je vendarle ohranilo svoj decorum, svoj akord in je Maribor le Maribor.

Takó pride kar samo od sebe, tam nekje iz sredine družbinega razpleta, ki je kakor pobarvana dišeča namočena goba: iztisnjeni vodi doda svojo dišečnost in barvo.

Zato pa ni laž, da je Mariborčan le Mariborčan. Kajpada je kampanilist, zaljubljen v svoje mestno zidovje in strehe, v nebo in zelenje in zrak... Ni to vsojeno le Mariborčanom, ni kak nedostatek, niti hiba. Niti ni pretirano.

Pa ima Mariborčan še marsikaj svojega, ki ne spada med samohvalo, prevzetnost ali samooboževanje; dobrovoljnost je to, oprta na precejšnje ravno, pristo- in celó dobrodušnost, ki je pravkar povsod izgubila prijatelje.

Nismo Mariborčani preveč nagli v uslužnosti — izvzemši komije, ki so se morali navzeti konvencionalne navlake — in nam rečejo, da je to radi komodnosti. Nič za to, če se držimo življenjske filozofije »Ne prenašli, ne jezi se!«, ki je mogoče utrinek izza onih časov, ko je Maribor brez nestrpnosti koval železna vrata in omrežje in medene kljuke svojemu patrijahalnemu meščanu. Mogoče, ker kri ni voda in se trmasto preliva z vsemi svojimi lastnostmi v nedogledne časovne razdalje.

Vse lepo in prav, če si včasih zaželim nazaj, dasi ne tako daleč. Če vsem, je ta »Nazaj« pri-

vlačen tudi nam, še vedno zdravim in zmerno čustvenim zemljanom; preteklost je pretežno lep kos življenja in vedno lepša od vsakokratne sedanjosti. Če pa je bila ta udobna, zmerna, brez sunkov in skokov — taka kakor si jo prav mi želimo — ali bi ji vi izven naših zidov ne prožili roko!?

Ej, večkrat se nam je zahoče... tako le mimogredé in ne da bi kdo od nas pristnih bil z glavo ob zid in trmasto vztrajal v neugnani želji. Saj nismo Poldrugi Martin, ki bi si nadevali lemež za klobuk ali vlačili kos mesa po prašni in blatni cesti! Naši hišni vogali in pragovi so zato, da je za njimi pariet, izven njih pa prilagodljivost, ki meri in tehta življenje, kakršno pač je, s primerno resnostjo in razsodnostjo. Kjer treba, tudi skomignemo z rameni.

Zavedamo se, da so iz šeg znikle postav zato, da jih spčstujmo; zato znajte, da je kršilec postav le naš vsiljivi gost. Le eno postavo — zakon se zgodi, da prelomimo, a to le bolj pomotoma, ali pa z globoko utemeljenostjo...

Samo to?

Onim, ki nam naše vrline tako dosledno zavajajo, pravimo: Počakujte in pogledjte nad naša nestna vrata, kjer je določno zapisano: »Delaj kot bi večno živel!« Zlobnost nam spočita, da nas naganja skopušvo. Naša poštena beseda se glasi: Kdor je tak, ni naš pristen meščan, kateri zna natančno ločiti šestere dni od sedmega; to pomeni od tistega dneva, ko Mariborčan izpriča, da se nikoli ne izneveri svojemu poreklu. On dobro ceni plodove zemlje, bilo one, ki jih treba, kakor one, ki jih ni treba žvečiti, in se dajo spraviti iz soda v pletenko, kakor iz nje v — meh.

Maribor — Grajski trg

Ob pletenki smo menda vsi Mariborčani krvavi pod kožo — vsi: moški in ženske, mlado in staro. Pa ima ta naša armada polno privrženecv po vseh svetovnih vogalih; tudi tam, kjer jim vinski trs ne sili skoro do hišnih vrat kot nam. Če pa »so ga« pred nami in pravijo, da »ga bodo« tudi za nami, je ta naša hiba le tradicija, ki jo mi v vsakem primeru cenimo. Prepričani smo, da če bi bilo tudi

okrog drugih mestnih vrat kot je okrog naših — torej če bi bilo tako-le: Vzameš cekar, torbico ali zavojček in greš potuhnjeno na — sprehod z izgovorom, da je gibanje na zraku in soncu in v zelenju zdravo. Na primernem ovinku se ozreš na brzjavni drog ali kako deblo jablane in zaviješ v pravo smer . . . Če bi bilo, pravim, tako tudi drugod, nedvomno bi se poletna nedeljska procesija proti večeru tudi tamkaj sumljivo zibala proti domu, a bi tudi njih ulica ostala mirna in bi se nad malenkostnimi nihaji »izletnikov« ne spotikala.

Čuli smo očitke, da je pri nas premalo kastovske cpredelitve, zavesti in ponosa stanovskega nivoja in da je res vse premalo takih le zaključenih družb. Sicer ni to povsem točno, vendar je res, da je predstavništvo mariborske pristnosti na to svojo slabost ponosno in še toži, da je demokracija še vse premajhna. Hoče se mu vedno več zdrave in iskrene domačnosti, pristnosti in naravnosti, ki naj razprše dušljivo ozračje frazerstva in izsiljene prekomerne obzirnosti.

Okrog sredine našega prvotnega naselja kipi nov svet — pravo nasprotje početni celici po vsebini, obliki in barvi. po racijonalnem doživljanju in čuvstverem izoblikovanju.

A Mariborčan skomigne z rameni, zapiči za hip oko pred se in zamahne z roko: »Če pa že mora biti takó!«

In ostane še naprej Mariborčan, ki mu njegovo b'ctvo ne dopušča, da bi se jezil ali celó razjokal nad pojavi, ki mu vendar niso tako sovražni.

Notranjost Mariborskega gradu

ZDRAVILIŠČE RADIO-THERMA, LAŠKO

Leži ob glavni železniški progi: Beograd-Zagreb-Maribor-Wien in Ljubljana-Maribor-Wien
Postanek brzovlakov — Najugodnejše zveze v vse smeri

Odprto skozi celo leto.

Radio-thermal i vrelci 37°C.
Najučinkovitejšezdravljenje
pri naslednjih indikacijah:
Revmatizem vseh vrst, žen-
ske bolezni, arterioskleroza,
znižanje krvnega tlaka, obo-
lenje in izčrpanost živčevja,
rekonvalescenca.

Dietetično zdravljenje.
Elektroterapija. Masaža.

Pred- in posezona.
Pavšalna penzija: za 10 dni
Din 600 —, za 20 dni Din
1.100—. V tej pavšalni
penziji je vpošteta hrana,

Odprto skozi celo leto.

stan, dnevno po 1 kopel,
zdravniška ordinacija in vse
takse.

Glavna sezona.
Hrana à la carte po zmer-
nih cenah. Prvovrstna ku-
hinja.

Lepa okolica. Krasni izleti.
Milo podnebje. Kopanje in
veslanje v reki Savinji (29°
C). Sončne in zračne kopeli.
Senčnat park. Koncerti in
ples. Avtobusne zveze.
Brzjav in telefon.

Zahtevajte prospekte!

ANTON
TAVČAR

TOVARNA
MESNIH
IZDELKOV

MARIBOR
JURČIČEVA ULICA

Priporoča se:

Specijalna delavnica za lakira-
nje, emajliranje in tapeciranje
avtomobilov motorjev ter vozov

FRANC FERK
MARIBOR, JUGOSLOVANSKI TRG 7

Solidne cene!

*Obiščite
Mariborski teden!*

»**DRAVA**«
zavarovalna zadruga

MARIBOR
Trg Svobode 6

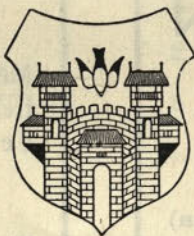
je naša domača zavarovalnica, ki
sklepa življenska zavarovanja: za
slučaj smrti, doživetja, dote žen-
ski in kapitala moški deci, rente
— vse pod najugodnejšimi pogoji.

Opozarjamo na naš oddelek
za zavarovanje za slučaj smrti
od 21. do 80. leta z minimalnim
mesečnim plačevanjem. - Zahte-
vajte prospekte. Preskrbite sebe
in svojce z dobrim zavarovanjem
pri našem domačem zavodu.

Mestna branilnica v Mariboru

Meščani, okoličani! Oklenite se svojega domačega zavoda ter zbirajte in množite domači kapital.

Mesto Maribor in njega davkoplačevalci jamčijo za vse obveznosti tega zavoda.

Nove vloge se vodijo ločeno in so strankam vedno na razpolago.

Vaše naložbe v tem zavodu so popolnoma varne in zajamčene.

Pisarna odprta vsak delavnik od 9. do 12. ure v Orožnovi ulici št. 2.

Ustanovljena leta 1862.

SPLOŠNA STAVBENA DRUŽBA D.D. MARIBOR—TEZNO

Delavnica za železne konstrukcije in mostove, oddelek za električno in avtogensko varjenje, tvornica vijakov, zakovic in drobne železne robe.

Telefon interurban štev. 20-57
BRZOJAVI: SPLOSTAD

Vse vrste zidne in strešne opeke

kakor strešno zarezo, bobrasto, dvozarezo prešano opeko, luknjasto opeko, tlakovnike, votlo opeko v 2 in 6 kratni velikosti navadne zidne opeke za štedljivo zidanje, specialne medstenske plošče „Porolith“, 3, 5, 8, 12 cm debeline za vzdavo podstrešnih stanovanj, vmesnih sten, za ognjevarno obloženje lesenih sten in za toplotno izolacijo

dobavlja po najnižjih cenah in najboljši kakovosti

Opekarna Lajteršberg Franc Derwuschek Košaki pri Mariboru.

Samo prvovrstna, na najmodernejši način strojno izdelana „Laporit“-strešna in zidna opeka, posebno velike trdnosti in izredne odpornosti proti vsem vremenskim vplivom.

Ima najmanj trikratno trpežnost od navadne opeke iz ilovice in ni absolutno skrivljena!

Lastni industrijski tir ali na željo dovoz do odjemalca!

Zahtevajte brezplačno prospekte in cenike!

IVAN KRAVOS

Maribor

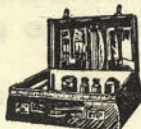
Aleksandrova cesta 13

Telef. 22-07

OGLEDJE SI IZLOŽBE!

OGLEDJE SI IZLOŽBE!

Kleindienst & Posch Maribor, Aleksandrova c. št. 44

Prvovrstni pisalni stroji

KAPPEL

Znani kvalitetni šivalni stroji **MUNDLOS**

Močna in elegantna dvokolesa

BRENNABOR

KAVARNA JADRAN MARIBOR

ALEKSANDROVA
CESTA 36

(v neposredni bližini glav. kolodvora)

*Moderno urejena terasa, shajališče vseh
slojev, na razpolago tu in inozemski ča-
sopisi. - - Točna in solidna postrežba.*

JOSIP ŠEREC

TELEFON ŠTEV. 21-70

Obiskovalci Mariborskega tedna

se vabijo na ogled zanimive razstave mod-
nega blaga in konfekcije v podaljšanem hod-
niku in vsakovrstnih manufakt. **ostankov**
po zelo znižanih cenah v posebnem oddelku
po brezkonkurenčnih cenah.

Obiskovalci imajo do 10. sept. 5% popust.

ANTON MACUN

Maribor, Gosposka ulica 8 in 10

Mestna podjetja Maribor

Kuhanje s plinom je čisto in udobno.

Mestna plinarna Vam da navodila, kako je
treba postopati, da kuhate s plinom
ceneje kod z drugim gorivom.

Mestna prodajalna:

Električni izprašilci, lestenci, žarnice, likal-
niki, toplodari, elektr. masažni aparati, aparati
za obsevanje itd. Plinski štedilniki, kopal-
nice, kopalne naprave, aparati za ogrevanje
vode itd. - Načrti in proračun brezobvezno.

Poslužujte se za izlete, potovanja in ekskur-
zije razkošno in udobno opremljenih

avtokarov
mestnega avtobusnega prometa.

Mestna podjetja Maribor

AVTO-
MOBILI

Ing. Ferd. Friedau

MARIBOR, MLINSKA ULICA 13

Celjska posojilnica d. d. Celje

(Narodni dom) podružnica **Maribor** Aleksandrova cesta 11

sprejema vloge na knjižice in v teko-
čem računu proti ugodnemu obresto-
vanju ter izvršuje vse bančne posle.

Lastna glavnica in rezerve nad 15,000.000 dinarjev.

V veliki izbiri

nudi dobro in poceni

obleke, klobuke, perilo, čevlje, itd.

BOTOT

Vam nudi 4 specialitete za nego zob in ust, od katerih predstavlja vsaka najpopolnejše od vseh do sedaj obstoječih sredstev:

1. Znana **EAU DE BOTOT**, ki čisti zobe, razkužuje in osvežuje usta v poletnem času, . . .
2. **BOTOT - zobno milo** je pri uporabi zelo praktično in ekonomično, . . .
3. Roza **BOTOT - zobna pasta** brez pene, zelo aromatična, posebno priporočljiva za kadilce . . .
4. Bela **peneča se BOTOT - zobna pasta** — tudi proti zobnemu kamnu — nenadkriljiva v kvaliteti in učinkovitosti. — Ker se zelo peni zado-
stuje že najmanjša količina!

Ta zobna pasta ne vsebuje nikakega mila!
Zahtevajte brezplačne vzorce pri **BOTOT** razstavi v
I. nadstropju poslopja trgovske razstave!

Zaloga:

**Drogerija
PH. MR.
JOSIP
VLADOVIČ,
MARIBOR,
Aleksandrova
cesta št. 9**

**AUGUST
EHRlich
MARIBOR** TEKSTILNE TOVARNE

VIGOGNE PREDILNICA - TKALNICA IN TVORNIC A VATE

Telegr. naslov: TEXTILEHR, MARIBOR — Telefon interurban: 22-09

Bančni konto: Prva hrvatska štedionica, podružnica Maribor — Konto Pošt. štedionice Ljubljana: tkalnica 16.434, predilnica 10.909

Proizvodi v predilnici:

vigogne preje in preje iz bombaževih odpadkov, surove in barvane, za tkalnice, pletilnice in trikotaže, bourrette preje, vozlane preje in flamme preje ter druge efektne preje.

Proizvodi v tkalnici:

bombažaste hlačevine, polvolneno blago, blago za damska oblačila, moški in damski bourrette, surov in barvan, damsko modno blago.

Proizvodi v oddelku za vato:

odejne vate iz bombaževih odpadkov, čistega kitajskega bombaža ter čiste ovčje volne, klejene konfekcijske in krojaške vate v vseh kvalitetah.

Dobrna pri Celju

je odlično zdravilišče za srčne, živčne in ženske bolezni, počitka potrebne. — Od 15. aprila do 30. junija in od 1. septembra do 31. oktobra 20 dnevno pavšalno zdravljenje | avtobusna vožnja Celje — Dobrna in nazaj, stanovanje, prvovrstna hrana, kopeli, zdravnik in vse takse | za skupno 1.100—, Din 1250.— in Din 1450—. Trije razredi | za državne nameščence itd,

oziroma Din 1.500—, Din 1.500— in Din 1650 trije razredi | za vse ostale. — Prospekte na zahtevo !

AGA-RUŠE

združene jugoslovenske tvornice
acetilena in oksigena d. d., Ruše

priporoča svoje prvovrstne izdelke:

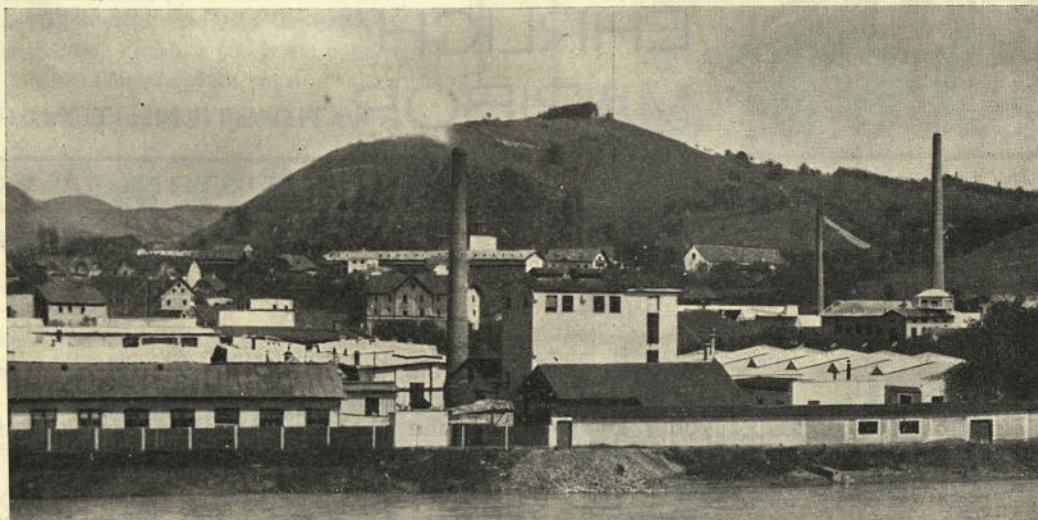
KISIK (99·6°/o)

DISOUS-PLIN (stisnjen in raztopljen
aceten v jeklenih valjih)

**APARATI IN POMOŽNI
MATERIJAL**

za avtogeno varenje vseh kovin.
Bogato ilustriran cenik s podrobnimi navodili pošljemo na zahtevo brezplačno. Interesenti se lahko vsak čas udeleže brezplačnega varilnega tečaja v Rušah.

Mariborska tekstilna tvornica d. z o. z.

Tkalnica | Belilnica | Apretura | Barvarna | Tiskarna tkanin

Maribor, Motherjeva ulica šte. 40

*Telefon interurban šte. 24-15 | Brzjavi: "Tekstiltvor".
Železniška postaja: Maribor (Glavni kolodvor).*

„JUGOSVILA“

družba z o. z.

tekstilna tvornica

MARIBOR

*Vsakovrstna modna blaga in tisk iz prave in umetne
svile najboljše kakovosti*

Telefon int. 28-33

„JUGOTEKSTIL“

družba z o. z.

MARIBOR

Popelin, blago za sportne srajce, damsko blago

Telefon int. 26-33

MARKO ROSNER

MARIBOR

Tekstilno blago vseh vrst

Telefon int. 22-32

Posojilnica

r. z. z o. p.

Maribor, Narodni dom

Ustanovljena leta 1882.

Stanje hranilnih vlog nad
55 milijonov Din. – Rezervni
sklad nad 11 milijonov Din.

Sprejema hranilne vloge na knji-
žice in na tekoči račun ter jih
obrestuje od 3 do 5 odstotkov.

J. HUTTER IN DRUG

PRVA DOMAČA TVORNICA KLOTOV IN SLIKOV
IN TVORNICA HLAČEVINE

M A R I B O R

Največje ljudsko zavarovanje

'Karitas'

centrala:

Karitas, Ljubljana
palača
Vzajemne zavarovalnice

podružnica:

Karitas, Maribor
Orožnova ulica 8
Telefon 29 80

zavaruje: posmrtnino, doto, starostno oskrbo. Pojasnila in prospekti brezplačno na razpolago

Vinogradništvo. Vinske kleti.

*Izdelovanje brezalkoholnih
grozdnih in sadnih sokov.
Najfinejše vermut vino.*

Jos. Ornig, Ptuj

ALOJZ BRENCIČ

manufaktura,
drobnarija,
pletenine in
krojaške potrebščine

PTUJ, NASPROTI POŠTE

FRANC VOGEL

zaloga stekla in porcelana

Imetnik:

**Jul. Tognio
PTUJ**

Medicinalna drogerija
„Pri zlatem križu“

J. V. POBERAJ

fotomanufaktura, parfumerija,
trgovina z zdravili

P T U J

IVAN CVIKL

**MANUFAKTURNA
TRGOVINA**

P T U J

Galanterija in moda

Vuga in Bačnar, Ptuj

Panonska ulica 3, preje prodajalna ,Petovia

Na novo otvorjena in moderno opremljena
trgovina Vam nudi vse modne in galante-
rijske potrebščine v veliki izbiri, odlične
kakovosti in konkurenčnih cenah.

Na debelo!

Na drobno!

*Kdor primerja
kvaliteto*

kupi

KARO

Pinter & Lenard

železnina

Maribor, Aleksandrova c. 34

Telefon:

Pisarna 22-82 Trgovina 22-80

Brzjavljivi: Pinlen

Lepe tiskovine

Podravska tiskarna
Maribor, Gregorčičeva ul.

KEMINDUSTRIJA

družba z o. z.
Maribor

oddelek: kemični izdelki

Aleksandrova cesta 44 - Telefon 24-17

barve, laki, kemikalije,
kemo-tehnični produkti

oddelek: mineralna olja

Vetrinjska ulica 18

Telefon 20-66

industrijska in avto olja,
bencin, petrolej, špirit

Mehanična tkalnica in barvarna STANKO BŘEN STUDENCI - MARIBOR

Izdeluje razne bombaževinaste in volnene izdelke po najnovejših vzorcih, kakor tudi razno barvno blago za ženske sezijske obleke in volnene bluze vseh vrst.

Naslov: Mehanična tkalnica in barvarna
Stanko Břen, Studenci - Maribor

„GAMBRINUS DVORANA“

MARIBOR

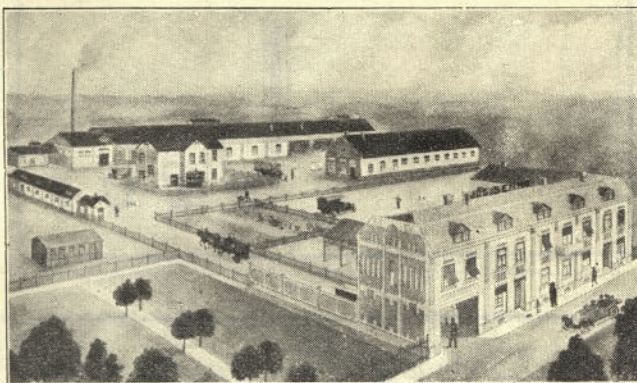
vogal Gregorčičeve in Gledališke ulice.

Zbirališče vseh tujcev. Najlepši brezprašni
urt v Mariboru. Vedno sveže Tscheligi-jevo
pivo. Izborna vina. Prvovrstna domača
hrana. Moderno kegljišče na razpolago.
Točna postrežba. Cene zelo solidne.

Gostilna „Pri lipi“ v Radzanju.

Se priporoča RAČIČ.

BENKO JOSIP

tovarna mesnih izdelkov, eksport živine,
telet, svinj in mesa. I. jugoslov. proizvod-
nja baconov, Murska Sobota. Poseduje
prodajalne v Gornji Radgoni in v Mari-
boru na Aleksandrovi cesti 19 in Glavnem
trg 16 ter v Celju, Kralja Petra cesta 13.

Priporoča svoje priznane najkvalitetnejše izdelke, kakor
tudi šunke à la Praha, specialne mesne rolade in
konzervirane šunke.

Mariborska

mehanična

tkalnica in

apretura

**DOCTOR
IN DRUG**

KARTONAŽA
IN

LITOGRAFIJA

Benčina in drug

Maribor, Mlinska ulica 30

Telefon interurban 24-22

Brzjavi: Kartonaža

Parna žganjarna!

Moderno urejena stiskalnica za sadje!

VELEŽGANJARNA

izdelovanje likerjev in sadnih sokov

I. JUGOSL. AUTOMATIČNA KISARNA

**ADALBERT
GUSEL**

MARIBOR

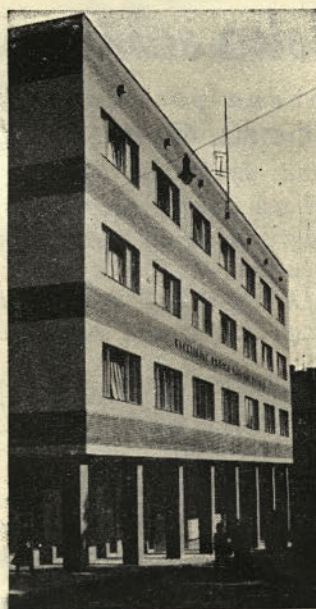
Aleksandrova cesta 39

Telefon štey. 22-10

Priporočam najboljše likerje, domačo slivovko, konjak, brinjevec, najfinejše Vermouth-vino, pristen malinov sok, vinski, namizni in sadni kis.

Na debelo!

Na drobno!

**HRANILNICA
DRAVSKE
BANOVINE
MARIBOR**

MIRIM

je naziv mariborske
tovarne za čokolado,
kakao, gelee itd., ob-
enem pa tudi znak za tra-
dicijo, okus in kvaliteto!

MIRIM

KRALJICA ČOKOLADE

Največja domača zavarovalna družba

JUGOSLAVIJA

Družbin dom v Ljubljani.

Centrala v Beogradu,
v vseh ostalih večjih mestih države
podružnice.

Glavni zastop Maribor, Slomškov trg.
Vodi vse zavarovalne branže.

Ljudska samopomoč

registrovana pomožna blagajna
v Mariboru, Grajski trg št. 7
podružnica: Ljubljana, Tyrševa cesta 34
zavaruje vse zdrave osebe od 17 do 70.
leta za **pogrebno** do največ Din 10.000
in vse mladoletne od 1. do 16. leta za **doto**
do največ Din 25.000. — Na pogrebninah in
podporah izplačali že nad 23.000.000 Din.

Zahtevajte
brezplačno
pristopne
izjave.

Krajevni za-
stopniki se
sprejemajo
za vsak kraj
Drav. banov.

Ustanovlj.
leta 1927.

Ček. rač.
10.526

Tel. 21-31

Thoma & Co.

*mehanična tovarnica svilenih izdel-
kov, barvarna, apretura in tiskarna*

Izdeluje različne vrste blaga in sicer:

Crepe de chine, Crepe satine. Crepe mongol,
Crepe marocaine, Crepe imprimé. Modna svila
v različnih izdelavah. Svila za podloge za dame
in gospode. Razni svileni brokati, vse vrste
jacquardnega blaga, brocat za odeje, satin za
odeje, svileni naglavni robci, charpes, schwals.

Maribor - Pobrežje

Telefon 21-76

Telegram: Thoma, Maribor

TEKSTA D. D.

za tekstilnu proizvodnjo
Telefon interurban štev. 23-12

Izdeluje: vrvice, trakove, čipke in vsakoršno
pozamenterijo ter je največja tovarna te
stroke v državi.

Obrat: Maribor — Tezno
Sedež: Zagreb, Praška ul.1

Inž. arh. Jelenec & inž. Šlajmer

*gradbeno podjetje in tehnična pisarna
družba z o. z.*

Maribor, Vrazova ulica
(pri mestnem parku) Telefon 22-12

„Sava“

obče zavarovalna del. družba v Zagrebu

*Delniška glavica Din 10,000.000 — po-
polnoma vplačana. — Društveni garancij-
ski fondi iznašajo Din 32,911.143.—. —
Izplačane škode od ustanovitve društva
Din 263,496.779.—.*

*Generalni zastop za Dravsko banovino:
Ljubljana, Sv. Petra cesta 2/1*

Glavna zastopstva:

*Maribor, Aleksandrova cesta 43/1
Celje, Cankarjeva ulica 9*

*Zastopstva v vseh večjih krajih.
Vodi zavarovanja vseh vrst.*

Prijetna družinska kavarna

●
Sestajališče tujcev in domačinov

●
Za prijazen obisk se priporoča

Ida Stickler

kavarna Central
Maribor

S. Forstnerič Maribor-Melje

Se priporoča: za vse pohištvo, od
najpreprostejše do najfinejše izdelave, za
pisarne, jedilnice, kuhinje, spalnice itd.
v lastni najmoderneje urejeni delavnici.

Prevzame vse predelave ter novc-
urejenja pisarniških in prodajalnih lo-
kalov, izvršuje vsa dela za moderno
sodobno notranjo arhitekturo ter
vsa gradbena in mizarska dela.

Restavracija in pivovarna

„UNION“

Restavrater: **Lojze Lisjak**
MARIBOR, ALEKSANDROVA CESTA 5

Moderno urejeni prostori. Veliki senčnati
vrt. Vedno sveže pivo. Izvrstna kuhinja.
Vina od najbolj priznanih vinogradnikov
Slovenskih gor. Zmerne cene!

PETANJSKA SLATINA

JE VIR ZDRAVJA!

Zdravilna
in namizna voda,
od ustanovitve leta 1883
nenadomestna za človeško
zdravje, to Vam dokažejo nebroj. odlikovanja:
Wien 3 krat, Trst, Budimpešta 3 krat, Szom-
bathely, Pecs, Lüttich, Napulj, Paris
(Grand Prix), Bruxelles itd.

Pošta in želez. postaja: SLATINA RADENCI.
Telefon štev. 3.

Prijatelj za celo življenje

je dobro in zvočno glasbilo. Pri njem pozabimo skrbi
in težave, povsod nas imajo radi, v sili si z njim
tudi lahko služimo kruh. Dobra godala kupujete izredno
poceni pri svetovno znani firmi MEINEL & HEROLD,
kjer jih dobite naravnost iz tovarne oz. tovarn. zaloge.

klavir. harmonike Din 790.—, gitare od Din 128.—
enovrst. „ od „ 59.—, mandoline „ 90 —
violine od Din 65.—
tambure „ „ 60.—

Popolno jamstvo za vsako glasbilo. Brezplačno
prejmete ilustrirani cenik, dovolj je kartica na

Meinel & Herold

d. z o. z., zal. tovarne glasbil in harmonik

Maribor

Pečeno z
Vetker
jevim
pecilnim
praškom

Pivovarna Union

Ljubljana ~ Maribor

Priporoča svoje izborne izdelke:

svetlo in
črno pivo

v sodih in steklenicah!

Pekovski kvas, spirit vseh vrst!

PUTNIK Vam nudi že 1 ali 2 dni pred potovanjem vse železniške karte po originalnih cenah, z vsemi možnimi popusti.

PUTNIK Vam izdaja za vse evropske države vozne karte, veljavne 60 dni, po najugodnejših dnevnih tečajih, kar je spričo omejitev za izvoz denarja velikega pomena, ne glede na ostale neprijetnosti, ki s tem odpadejo. Vozne karte se dobijo tudi za povratek.

PUTNIK Vam preskrbi vize za vse države ter kupuje in prodaja šilinge, franke, lire, dolarje, marke in ostale valute vseh držav sveta po najugodnejših dnevnih tečajih.

PUTNIK organizira izlete in društvena potovanja v poučne in zabavne svrhe z autokari, vlaki in parobrodi ter prodaja legitimacije za vse tu- in inozemske veleasejme.

PUTNIK Vam nudi brezplačno prospekte vseh krajev in daje vse informacije za Vaša potovanja, posebno glede raznih popustov.

PUTNIK Vam daje zanesljive podatke o hotelih doma in v inozemstvu, rezervira sobe in izdaja hotelske kupone. Nudi Vam tudi podatke o letoviščih, planinskih kočah in zavetiščih.

PUTNIK ima zastopstva: Jadranske plovitve, Sušak; Dubrovačke parobrodne plovidbe, Dubrovnik; Jugoslavenskega Lloyda, Zagreb; Zetske plovitve, Cetinje; Državne rečne plovitve Kraljevine Jugoslavije Beograd; Lloyd Triestino, Trieste; Hamburg—Amerika Linie, Hamburg; Wagons Lits, Paris; Mitropa, Berlin; Aeropot, Beograd; Cidna, Paris; Lufthansa, Berlin; vseh večjih autobusnih prog ter vseh velikih evropskih potovalnih birojev: CIT, ČEDOK, IBUSZ, MER, ORBIS, ÖVB itd.

PUTNIK prodaja vozne rede ter raznovrstno potniško in turistično literaturo.

PUTNIK ni nikako pridobitno podjetje, ker porabi vse svoje dohodke izključno le v prid pospeševanja tujkega prometa ter vrši na ta način važno narodno - gospodarsko misijo.

ZATO KUPUJTE VSE VOZNE KARTE, PRODAJAJTE IN KUPUJTE VSE VALUTE V LASTNEM INTERESU EDINOLE PRI »PUTNIKU«. S tem si prihranite mnogo časa in denarja!

PUTNIK ima izključno pravico oddajati reklamne prostore na železniških objektih, in sicer na kolodvorih, v vlakih, v čakalnicah, vzdolž železniške proge itd. Poslužujte se te zelo ugodne in najučinkovitejše reklamne možnosti. Zahtevajte ponudbe!

PUTNIK

Društvo za promet potnikov in turistov v Kraljevini Jugoslaviji.
Centrala: Beograd, Kolarčeva 1.

Zastopstva v Sloveniji:

Tujsko-prometna zveza v Mariboru

Maribor, Aleksandrova 35, tel. 21-22, dir. 21-29

Maribor, glavni kolodvor, tel. 26-69

Celje, Aleksandrov trg 1, tel. 119

Rogaška Slatina (sezonska), tel. 1

Št. Ilj (za avtomobiliste), tel. 6

Gornja Radgona, pri pošti, tel. 21

Dravograd, Hotel Komauer, tel. 2

Zveza za tujski promet v Ljubljani

Ljubljana, Gajeva 3, tel. 24-72

Ljubljana, Hotel Metropol, tel. 33-84

Bled (sezonska), tel. 85

Jesenice, na kolodvoru, tel. 11

Ostala zastopstva v Jugoslaviji:

Beograd, Banjaluka, Crikvenica, Dubrovnik, Kotor, Mostar, Niš, Novi Sad, Osijek, Petrovgrad, Rab, Sarajevo, Skoplje, Sombor, Split, Stari Bečej, Subotica, Sušak, Šibenik, Vel. Kikinda, Vrnjačka banja, Vršac, Zagreb.

Oficijelni turistični biroji v inozemstvu:

Berlin, Budapest, London, Praha, Salonique, Wien.

je
zelo nadležna
in v času poletne
vročine mori človeka,
da jo prav težko prenaša.

Da ublažimo notranjo vročino, popijemo
včasih vse, kar se nam nudi pitnega, brez
da pomislimo na mogoče zle posledice.

Znani prof. Kionka je ugotovil, da je
najbolj zdrava pijača za pogasitev žeje
naravna mineralna voda, katera vsebuje
kolikor mogoče malo NaCl.

Tej zahtevi prav idealno odgovarja Ro-
gaška slatina vrelca "Tempel".

Razen tega pa Rogaška slatina pospešuje
še delovanje prebavnih organov in izme-
no tvarin.

Radi tega tudi uživa neoporečen svetovni
sloves kot zdravilna voda pri boleznih
jeter, žolčnih vodov, prebavnega trakta
in izmene tvarin.

Ako jo pijete samo, s sadnimi soki ali
z vinom, vedno Vam bode Vaš organizem
hvaležen za

R o g a š k o s l a t i n o .

Tudi tu pomaga Sargov
KALODONT

V vmesnih prostorih in skritih kotičkih Vaših zob, ravno tam preti nevarnost. Tam se zbirajo ostanki jedil, iz katerih se tvorijo povzročitelji tolikih zobnih bolečin.

Vzemite Sargov Kalodont! Čistite svoje zobe z zobno ščetko od zgoraj navzdol in sicer ne samo na zunanji, temveč tudi na notranji strani zob. Ne pozabite očistiti vmesnih prostorov! Sargov Kalodont je edina zobna krema v naši državi, katera vsebuje že neštetokrat preizkušeni sulforicinoleat, odpravi zobni kamen in prepreči njegovo ponovno tvoritev.

★ **Pozor! Poskusite enkrat novo ustno vodo Kalodont. Koncentrirana sestavina, zelo varčna v uporabi, razkužuje in ugodno osvežuje.**

SARGOV

KALODONT

D O M A Č I I Z D E L E K

**PROTI
ZOBNEMU
KAMNU**

RADENSKO

kopališče in zdravilišče

*zdravi z uspehom: bolezni srca, ledvic, živcev,
ženske motnje, nervozo, sklerozo, splošno in
spolno slabost (impotenco).*

Najjačje prirodno ogljikovo CO₂ kopališče
cele Jugoslavije.

Radenska
♥ ♥ ♥

naša najjačja prirodna ogljikova mi-
neralna voda z največjo količino
raznih zdravilnih sestavin.

*Zmerne meščanske cene. - Pojasnila in navodila
daje uprava zdravilišča SLATINA RADENCI*

Četrtek, 5. avgusta

- 20:30 do 22:00 promenadni koncert na razstavišču;
21:00 revija avtobusnega parka Mestnih podjetij v Mariboru:
Aleksandrova—Trg svobode—Gregorčičeva—Gledališka
—Slomškov trg—Glavni trg—Vetrinjska—Grajski trg
—Aleksandrova.

Petek, 6. avgusta

- 17:00 na tenis igriščih ISSK Maribora in SK Rapida: pričetek
tenis turnirja za nacionalno prvenstvo Dravske bano-
vine in za internacionalno prvenstvo Maribora;
20:00 v mestnem parku: koncert združenih moških zborov
Ipavčeve pevske župe; dirigenta: gg. Albin Horvat in
prof. Ubald Vrabec;
20:30 do 22:00 promenadni koncert na razstavišču.

Sobota, 7. avgusta

- 7:00 na tenis igriščih ISSK Maribora in SK Rapida: ves
dan tenis turnir za nacionalno prvenstvo Dravske ba-
novine in za internacionalno prvenstvo Maribora;
16:30 do 18:00 promenadni koncert na razstavišču;
18:00 na stadionu SK Železničarja: nogometna tekma SK Ra-
pid, Maribor : SK Orient, Sušak;
20:00 v mestnem parku: Shakespearejev »Sen kresne noči«,
predvajajo člani in balet Narodnega gledališča v Ma-
riboru;
20:30 v veliki dvorani »Union«: mednarodni amaterski plesni
turnir med Nemčijo, Avstrijo in Jugoslavijo; med tur-
nirjem in po turnirju plesna zabava;
20:30 do 22:00 promenadni koncert na razstavišču; med kon-
certom ob 21:00 poje narodne pesmi oktet koroških
Slovencev iz pliberskega okrožja, dirigent g. Hartman.

Nedelja, 8. avgusta

- 7:00 na tenis igriščih ISSK Maribora in SK Rapida: ves dan
finalne igre tenis turnirja za nacionalno prvenstvo
Dravske banovine in za internacionalno prvenstvo Ma-
ribora;
11:00 do 12:30 promenadni koncert na razstavišču;
15:00 mednarodna ekshibicija v umetnih skokih z deske in s
stolpa na kopališču na Mariborskem otoku;
15:00 mednarodna motociklistična in avtomobilska gorska
dirka na Pohorje; prireditelj Motoklub »Maribor«;
start Reka, cilj pri odcepu;
15:30 na letnem gledališču v Rušah: Finžgarjev »Divji lovec«,
gostuje g. Vekoslav Janko;
16:30 do 18:00 promenadni koncert na razstavišču;
18:00 na stadionu SK Železničarja: nogometna tekma ISSK
Maribor : SK Orient, Sušak;
20:00 v mestnem parku: Shakespearejev »Sen kresne noči«,
predvajajo člani in balet Narodnega gledališča v Ma-
riboru;
20:30 do 22:00 promenadni koncert na razstavišču.

III. Splošni pregled VI. Mariborskega tedna

Industrijski oddelek:

klot, hlačevina, volneno blago, bombažno modno blago, svila,
modni izdelki, predilniški material, popelin, zefir, razne
preje, vata, flaneli, blago za srajce, svileni trikotaža in ple-
tenine, barhend itd.; čevlji in čevljarski tvorniški izdelki;
pogon motornih vozil z metanom, kurjava z metanom, gra-
fični in statistični prikazi o uporabi metana; umetna gnojila,
acetilen, oksigen, autogensko varjenje; motorna kolesa, dvo-
kolesa in potrebščine; razni kemični izdelki; poljedelski in
vinogradniški stroji in pritikline; stekleni predmeti, brušeno
steklo, ogledala; razni izdelki iz lepenke, kartonaža, albumi,
pisalne potrebščine, knjige, revije, časopisi, tiskovine, tiskar-
ski izdelki, knjigoveštvo itd.

Trgovski oddelek:

glasovirji, glasbeni instrumenti, radio aparati, pisalni in ra-
čunski stroji, železnina, dvokolesa in pritikline, vozički, elek-
trične ure in drugi električni stroji, kuhinjska posoda, kolo-
nialno blago, sportni pribor, perzijske preproge, čilimi, razne
vrste preprog, namizno, posteljno in ostalo perilo, bolgarska
keramika, narodni ročni izdelki, domača svila, narodna ve-
zenina, suha roba, razni spominki, bižuterija, novi patenti,
tehnične novosti itd. itd.

Obrtni oddelek:

Modna revija: najmodernejše damske toalete, plašči, kostimi,
promenadne, sportne, popoldanske, večerne in plesne obleke,
krzna, klobuki, nakit, dežniki in sončniki, ročne torbice, roka-
vice, nogavice, moderne frizure; ključavničarstvo, sedlarstvo,
slikarstvo, knjigoveštvo, sodarstvo, izdelovanje aparatov,
krznarstvo, izdelovanje odej, tapetništvo, glasovirji, radio-
delavnice, elektrika, kolarstvo, čevljarstvo, krojaštvo, izdelo-
vanje dežnikov, tiskana preja, izdelki iz rafije, mizarstvo, po-
hištvo itd. itd.

Gostinski obrati in jestvine:

restavracije, vinotoč, kavarna s sporedom, planinska kavarna,
turška kavarna, plesišče, bar, likerji, brezalkoholne pijače,
Rogaška Slatina, mlekarski in sirarski izdelki, vse vrste je-
stvin, kranjske klobase, čevabčiči, ražnjiči itd.

Zabavišče:

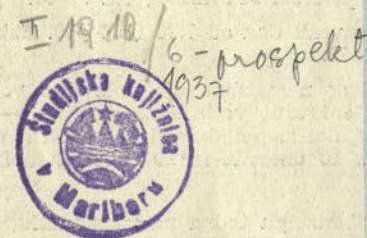
Variete »Orient«, Cirkus »Apolo«, higijenska razstava, avto-
drom, tobogan, vrtiljak, opičnjak, družabne igre, lutkovno
gledališče, panorama, stena smrti, ribolov, nagradna strelji-
šča, palčki, igra s topom, metanje žog, vedeževalka, razne
atrakcije.

VI. MARIBORSKI TEDEN

OD 31. JULIJA DO

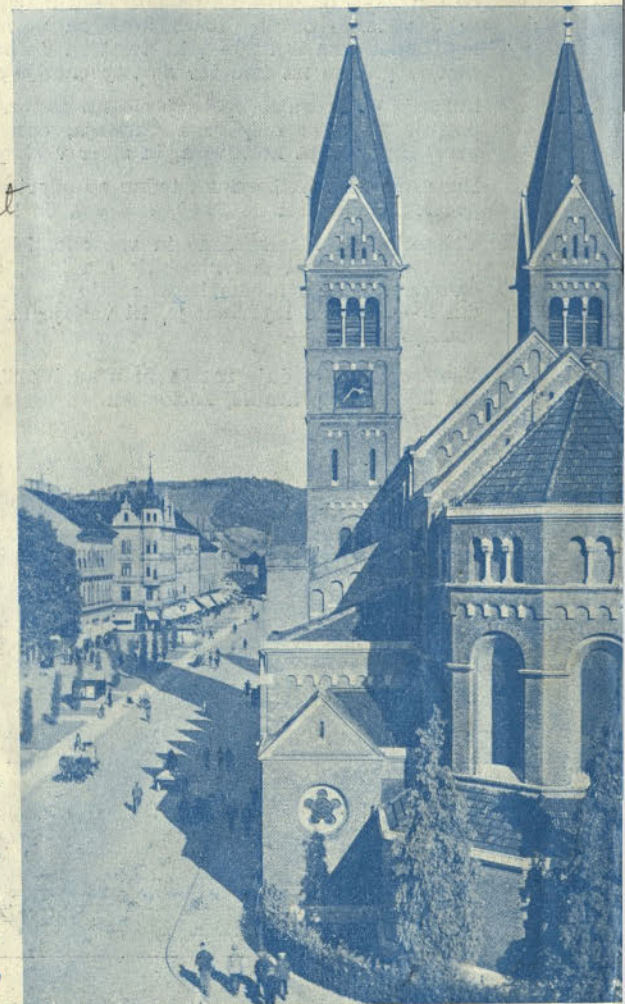
8. AVGUSTA 1937

VELIKA KULTURNA, GOSPODARSKA IN
SPORTNA REVIJA

Mariborski otok, najlepše
kopališče Jugoslavije ...
Vinorodne Slov. gorice ...
Vedno zeleno Pohorje ...
Gostoljubni Maribor ...

V a s v a b i j o !

Navodila in pojasnila za obiskovalce VI. Mariborskega tedna

Obiskovalci VI. Mariborskega tedna uživajo pravico do polovične železniške vožnje, in sicer za dopotovanje od 29. julija do 8. avgusta in za povratek od 31. julija do 10. avgusta. Na odhodni železniški postaji ali pri »Putniku« mora obiskovalec kupiti celo vozno karto do Maribora in železniško legitimacijo K-13 za ceno din 2.—. Železniška vozna karta se ob prihodu v Maribor ne sme oddati, ker velja ista, obenem z legitimacijo K-13, na kateri se potrdi obisk VI. Mariborskega tedna, za brezplačen povratek do odhodne postaje.

Obiskovalci VI. Mariborskega tedna uživajo dalje popust »razred za razred« na parnikih Jadranske plovidbe, Dubrovačke parobrodске plovidbe in Zetske plovidbe, in sicer za dopotovanje od 27. julija do 6. avgusta ter za povratek od 1. do 11. avgusta. Končno je odobrila uprava »Aeroputa« 10% popusta za potovanje na rednih zračnih progah v času od 31. julija do 8. avgusta.

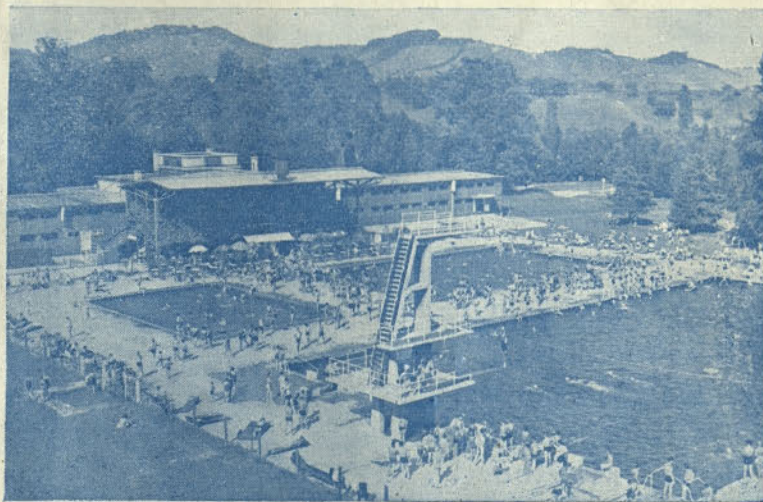
Legitimacije za zunanje obiskovalce: za obiskovalce, ki plačajo za vozno karto do din 15.—, se žigosa železniška legitimacija na podlagi navadne dnevne vstopnice za din 5.—; za vozne karte od din 15.— do 25.— na podlagi legitimacije za din 10.—, ki velja za 2 dnevna in 2 večerna obiska; za vozne karte od din 25.— do 60.— na podlagi legitimacije za din 15.—, ki velja za 3 dnevne in 3 večerne obiske, ter končno za vozne karte nad din 60.— na podlagi legitimacije za din 25.—, ki velja za 6 dnevni in 6 večerni obiskov. Legitimacije glasijo na ime ter so neprenosljive.

Zunanje obiskovalce opozarjamo na stanovanjski urad Mariborskega tedna, ki posluje ves čas njegovega trajanja, dan in noč pri vseh vlakih na novem peronu glavnega kolodvora, in sicer v ekspozituri »Putnika«, tel. 26-69.

Razstave na Mariborskem tednu so odprte vsak dan od 7.30 do 19.00. Zabavni prostori so odprti do 24.00, oziroma do 2.00.

Vstopnice za Mariborčane in vse one, ki se ne poslužujejo polovične vožnje, stanejo: enkratni dnevni obisk din 5.—, enkratni večerni obisk din 3.—; za otroke, dijake s šolsko legitimacijo in vojaške za en dnevni ali večerni obisk din 2.—. Stalne legitimacije, ki veljajo za 10 dnevni in 10 večerni obiskov, stanejo din 25.—.

Vse informacije daje razstavni urad Mariborskega tedna na razstavišču, telefon 23-87, in »Putnik«, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22 in 21-29.

Posetite Dravski biser — Mariborski otok!

Kopališča na Mariborskem otoku

V neposredni bližini mesta — največje kopališče na prostem v državi in ena najlepših kopališčnih naprav v Srednji Evropi — 3 veliki bazeni — za plavalce 50×30 m — za neplavalce 30×15 m — bazen za otroke — 10 m visok skakalni stolp — sportni prostori, igrišča itd. Diven prirodni park — Gozdna idila — Prvovrstna restavracija — Ugodne avtobusne zveze.

I. Razstave

1. Razstava tekstilne industrije;
2. Splošna industrijska razstava;
3. Velika obrtna razstava;
4. Modna revija;
5. Poljedelstvo, vinogradništvo in mlekarstvo;
6. Velika trgovska razstava;
7. Prva jugoslovanska fitopatološka razstava;
8. Ornitološka razstava;
9. Tujskoprometna razstava »PUTNIKA«-Maribor;
10. Razstava »Jugoslovanske izložbe« za propagando turizma;
11. Tisk, kartonaža in knjigoveštvo;
12. Razstava kipov in starega kmetskega pohištva;
13. Velika akvaristična razstava;
14. Razstava Društva združenih gojiteljev malih živali;
15. Razstava društva »Rejec malih živali«;
16. Vinska razstava s pokušnjo izbranih štajerskih vin;
17. Vrtnarska razstava;
18. Razstava sportnih trofej.

Gledališke predstave na prostem, Glasbene prireditve v mestnem parku in na razstavišču, Pokalni šahovski turnir, Mednarodni plesni turnir, strelske tekme, velike mednarodne sportne prireditve itd. itd.

II. Spored prireditev

Sobota, 31. julija

- 10.30 slavnostna otvoritev VI. Mariborskega tedna na razstavišču;
- 10.30 do 12.00 promenadni koncert na razstavišču;
- 16.30 do 18.00 promenadni koncert na razstavišču;
- 20.00 v mestnem parku: Shakespearejev »Sen kresne noči«, predvajajo člani in balet Narodnega gledališča v Mariboru;
- 20.30 do 22.00 promenadni koncert na razstavišču.

Nedelja, 1. avgusta

- 5.00 jubilejna kolesarska dirka I. Delavskega kolesarskega društva; start pred pokopališčem v Pobrežju, proga pelje čez Haloze in Slovenske gorice, cilj pred novo

carinarnico; po končani dirki obhod skozi mesto in razdelitev daril v restavraciji »Gambrinus«;

- 7.00 do 18.00 na vojaškem strelišču v Razvanju: lovsko strelska tekma Lovskega društva Maribor in strelske tekme z vojaško puško Savezne strelske družine Maribor;
- 9.00 na tenis igriščih SK Rapida: medconski tenis finale državnega prvenstva moštev: BTK, Beograd : SK Rapid, Maribor;
- 9.00 na stadionu SK Železničarja, medklubske lahkoatletski dvoboji: SK Maraton, Zagreb : SK Železničar, Maribor;
- 11.00 do 12.30 promenadni koncert na razstavišču;
- 15.00 motociklistična cestna krožna dirka Motokluba »Maribor« na progi Maribor—Kamnica; start in cilj pred gostilno Kosič, Koroščeva ulica;
- 16.00 koncert »Zbora malih harmonikarjev« na razstavišču; dirigent g. Šušteršič;
- 16.00 na stadionu SK Železničarja: nogometna tekma med reprezentancama nogometnih sodnikov iz Graza in Maribora;
- 18.00 gostilna Kosič: razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad za motociklistično krožno cestno dirko Motokluba »Maribor«;
- 18.00 na stadionu SK Železničarja: mednarodna nogometna tekma G. A. K., Graz : SK Železničar, Maribor;
- 20.00 v mestnem parku: Shakespearejev »Sen kresne noči«, predvajajo člani in balet Narodnega gledališča v Mariboru;
- 20.30 do 22.00 promenadni koncert na razstavišču;
- 21.00 v lovski sobi hotela »Orel«: razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad za lovsko strelske tekmo Lovskega društva Maribor;
- 21.00 v hotelu »Mariborski dvor«: razglasitev rezultatov in razdelitev nagrad za strelske tekme z vojaško puško Savezne strelske družine Maribor.

Ponedeljek, 2. avgusta

- 20.30 do 22.00 promenadni koncert na razstavišču.

Torek, 3. avgusta

- 20.00 v mestnem parku: koncert združenih moških zborov Ipavčeve pevske župe; dirigenta: gg. Albin Horvat in prof. Ubald Vrabec;
- 20.30 do 22.00 promenadni koncert na razstavišču.

Sreda, 4. avgusta

- 19.00 štafetni tek skozi mesto; start v Ljudskem vrtu, cilj na Trgu svobode; za prehodno darilo Mariborskega tedna;
- 20.00 v mestnem parku: Shakespearejev »Sen kresne noči«, predvajajo člani in balet Narodnega gledališča v Mariboru;
- 20.30 do 22.00 promenadni koncert na razstavišču.